KANTAR EMOR

Jalgratta ning elektritõukerattaga liiklemine, ohutus jalakäijana

TRANSPORDIAMET

Uuringu aruanne

Detsember 2025

Sisukord

	Sissejuhatus	3
1	Lapsed liikluses	5
2	Jalgrattaga liiklemine	12
3	Elektritõukerattaga liiklemine	26
4	Ohutuskäitumine	41
	Lisad	47

© Emor AS

Sissejuhatus

Taust ja valim

Kantar Emor viis 2025. aasta novembris läbi jalgrattaga, elektritõukerattaga ja jalgsi liiklemise turvakäitumise uuringu Eesti elanike seas.

- Uuringu andmekorje toimus kombineeritud meetodil – veebiintervjuude (*Computer Assisted Web Interviewing*) ning telefoniküsiltuse (*Computer Assisted Telephone Interviewing*) teel. Uuringuküsimused lisati Kantar Emori novembrikuu cawi- ja catibussidesse, mis on igakuised esinduslikud elanikkonna uuringud.
- Telefoni teel viidi läbi 543 intervjuud ning veebiküsitluse meetodil 1155 intervjuud. Koguvalim on 1843 vastajat. Keskmiseks vastamispikkuseks, nii veebiküsitluse kui ka telefoniküsitluse meetodil, oli 4 minutit. Küsitluses sai osaleda nii eesti- kui vene keeles.
- Veebiküsitlus toimus 14.11 kuni 20.11, telefoniküsitlus 10.11 kuni 18.11.
- Uuringu sihtrühmaks olid Eesti täisealised elanikud. Valim on 18+ elanikkonna suhtes esinduslik ning uuringu põhjal saab teha üldistusi Eesti elanike kohta. Eesti rahvastiku kooseisu andmed pärinevad Statistikaametist.
- Uuringu ankeedi koostas Transpordiamet.

Uuringu eesmärgiks oli Eesti elanike hoiakute kaardistamine seoses jalgsi, jalgratta ning tõukerattaga liikudes. Eraldi plokk keskendus ka 4 kuni 15-aastaste laste ohutuskäitumisele liikluses.

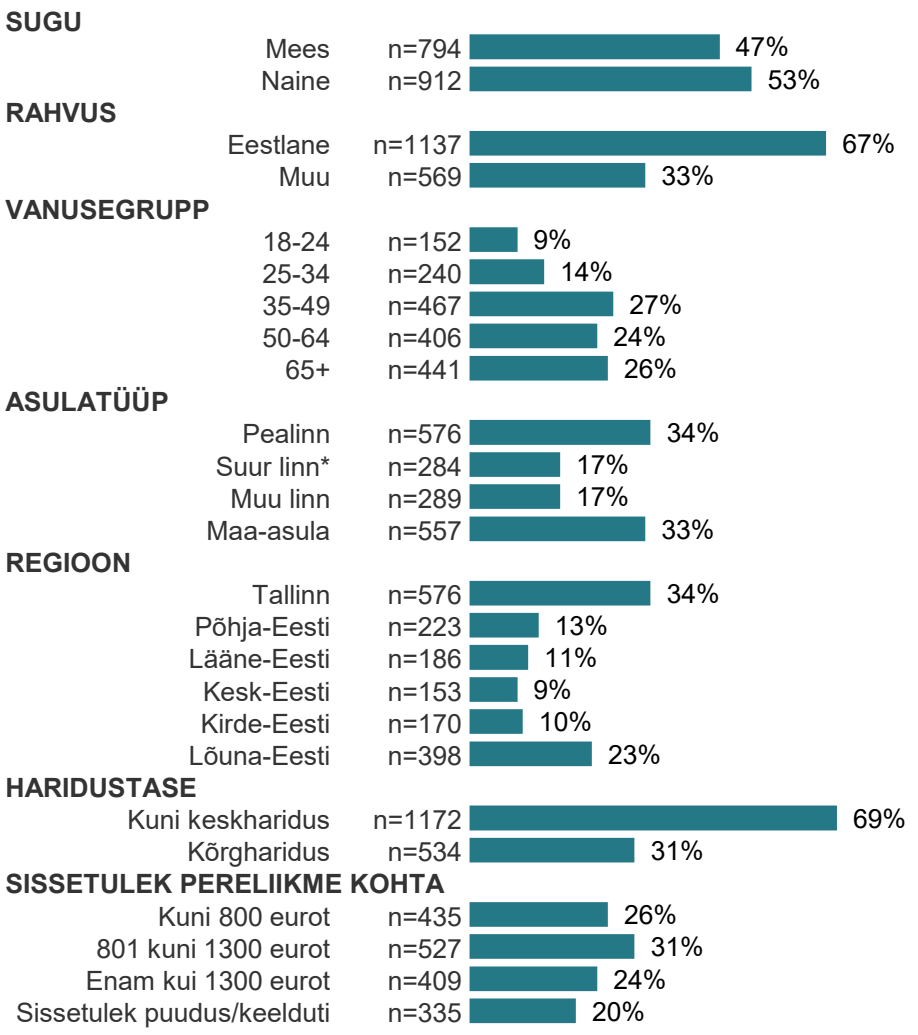

* Suur linn=Tartu, Pärnu, Narva, Kohtla-Järve

© Emor AS

1
Lapsed liikluses

Kokkuvõte: lapsed liikluses

- Jalgrattaga sõidab 81% ning elektritõukerattaga 19% lastest. Võrreldes 2024. ning 2023. aastaga ei ole toimunud olulisi muutusi.
- **Helkuri kasutamise sagedus on paranenud**: 85% lapsevanematest kinnitab, et laps kannab pimedas alati helkurit või muud nähtavust parandavat vahendit (+4% võrreldes 2024). Tallinnas on helkuri kasutamine nõrgem, mis võib olla seotud parema valgustatusega. Sarnane muster ilmneb ka täiskasvanute helkurikandmises.
- **Laste kiivrikasutus jalgrattaga sõites on tõusnud 75%-ni.** Eestikeelsete perede lapsed kasutavad kiivrit oluliselt sagedamini kui muust rahvusest perede lapsed – sama muster kajastub taas ka täiskasvanute ratturite seas.
- **Nähtavust parandav riietus püsib muutumatul tasemel**. 26% vanematest nendib, et laps/lapsed kasutavad nähtavust parandavat riietust regulaarselt, kolmandik lapsi ei kasuta seda üldse. Stagnatsioon viitab vajadusele täiendavate sekkumiste järele.
- **Elektritõukeratta kiivrikasutus** näitab paranemise märke võrreldes 2023–2024 tulemustega, kuid sihtrühm on väike.

© Emor AS

Lapsed liikluses jalgratta või elektritõukerattaga

4-15-aastaste laste olemasolu kelle eest vastutatakse; laste liiklemine jalgratta ja elektritõukerattaga – trend.

% kõigist vastajatest; 2025 n=1706

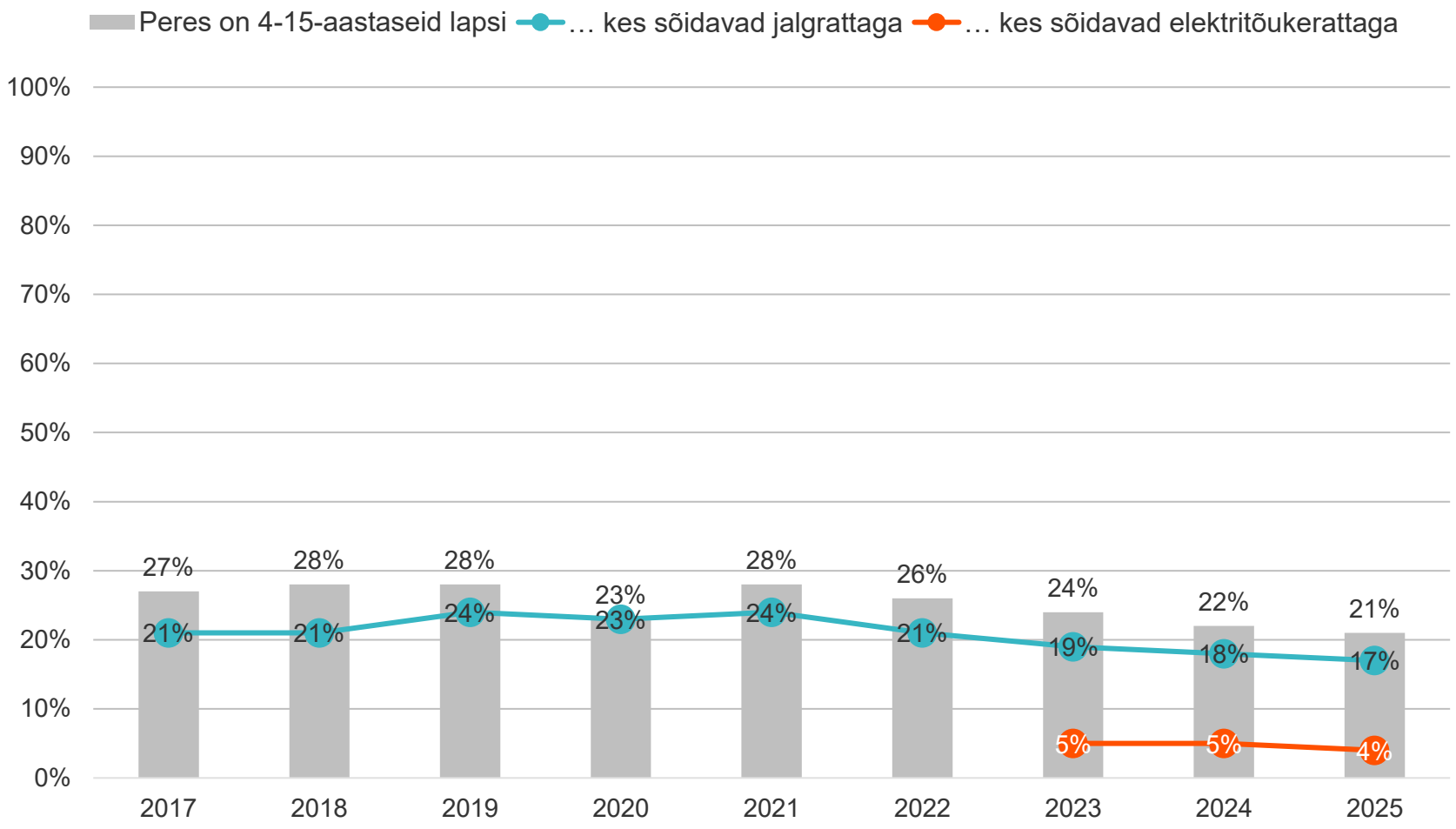

Eesti elanikke, kes vastutavad 4 kuni 15-aastase lapse või laste eest, on 21%.

Selles vanusevahemikus olevaid lapsi ja noori, kes sõidavad jalgrattaga, on 17%; elektritõukerattaga sõitvaid aga 4%.

Seega nendivad laste eest vastutajad (üldistame edaspidi kui lapsevanemad), et **81% 4-15-aastastest lastest sõidavad jalgrattaga, ning 19% elektritõukerattaga.**

Võrreldes 2024. aastaga ei ole olulisi muutuseid toimunud.

© Emor AS

Helkuri kandmise sagedus laste seas

Kuivõrd Teie pere 4-15-aastased lapsed kannavad pimeda ajal väljas liikudes helkurit või muud enda nähtavaks tegemise vahendit?
% nendest, kelle peres on 4-15 aastaseid lapsi; 2025 n=351

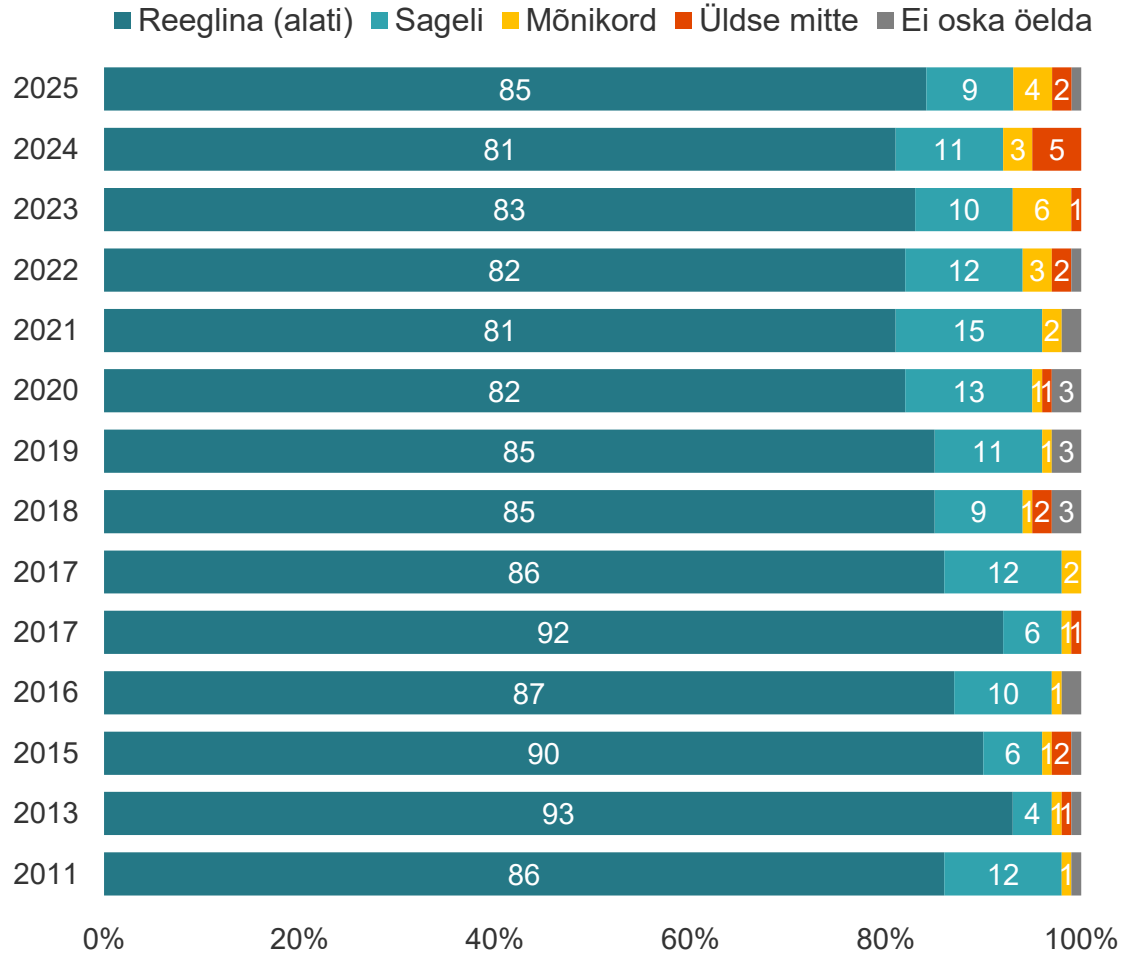

85% lastevanematest nendivad, et nende 4-15-aastased lapsed kannavad pimedas liikudes alati helkurit või mõnda muud nähtavaks tegemise vahendit – see on 4% enam kui eelmisel aastal.

Marginaalne osa (2%) nendib, et lapsed ei kanna üldse nähtavaks tegemise vahendeid. Võrreldes eelmise aastaga on see 3% väiksem osakaal.

Kõige sagedamini kannavad helkurit **25-34-aastaste** inimeste vastutusel olevad lapsed (89% kannavad alati). **Pealinnas** elavate inimeste lapsed kannavad harvem helkurit või nähtavaks tegemise vahendit kui teiste asulate elanike lapsed.

© Emor AS

Kiivri kandmise sagedus laste seas jalgrattaga sõites

Kui sageli kannavad Teie laps(ed) jalgrattaga sõites kiivrit?
% nendest, kelle peres on jalgrattaga sõitvaid 4-15 aastaseid lapsi; 2025 n=282

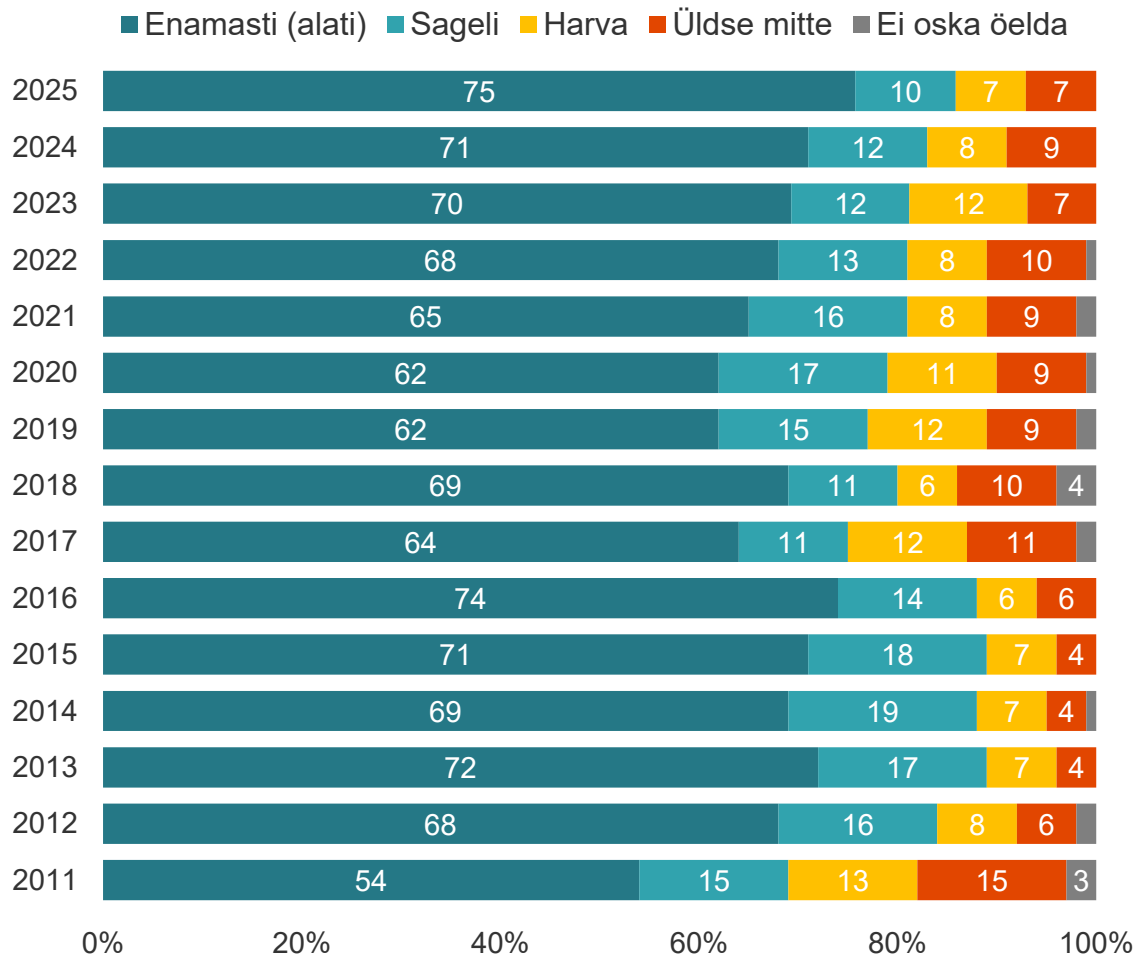

75% lapsevanematest nendivad, et nende lapsed kannavad jalgrattaga sõites enamasi või alati kiivrit – see on 4% kõrgem osakaal kui eelmisel aastal. 10% on vastanud, et lapsed kannavad rattaga sõites kiivrit sageli.

14% lapsevanematest on vastanud, et kiivrit kantakse harva või üldse mitte.

Kiivri kandmise osas on ainus statistiliselt oluline erisus see, et **eestlased vastavad oluliselt enam, et nende lapsed kannavad rattaga sõites kiivrit, kui muust rahvusest Eesti elanikud**. Nimelt, 90% eestlastest lapsevanematest on vastanud, et lapsed kannavad enamasti või sageli kiivrit; muust rahvusest lapsevanemate seast on nõnda vastanud 74%.

© Emor AS

Nähtavust parandava riietuse kasutamise sagedus laste seas

Kui sageli Teie laps(ed) kannavad jalgrattaga sõites ohutus- ehk helkurvesti või muud nähtavust parandavat riietust (erksavärvilised või helkurribaga riided)?
% nendest, kelle peres on jalgrattaga sõitvaid 4-15 aastaseid lapsi; 2025 n=282

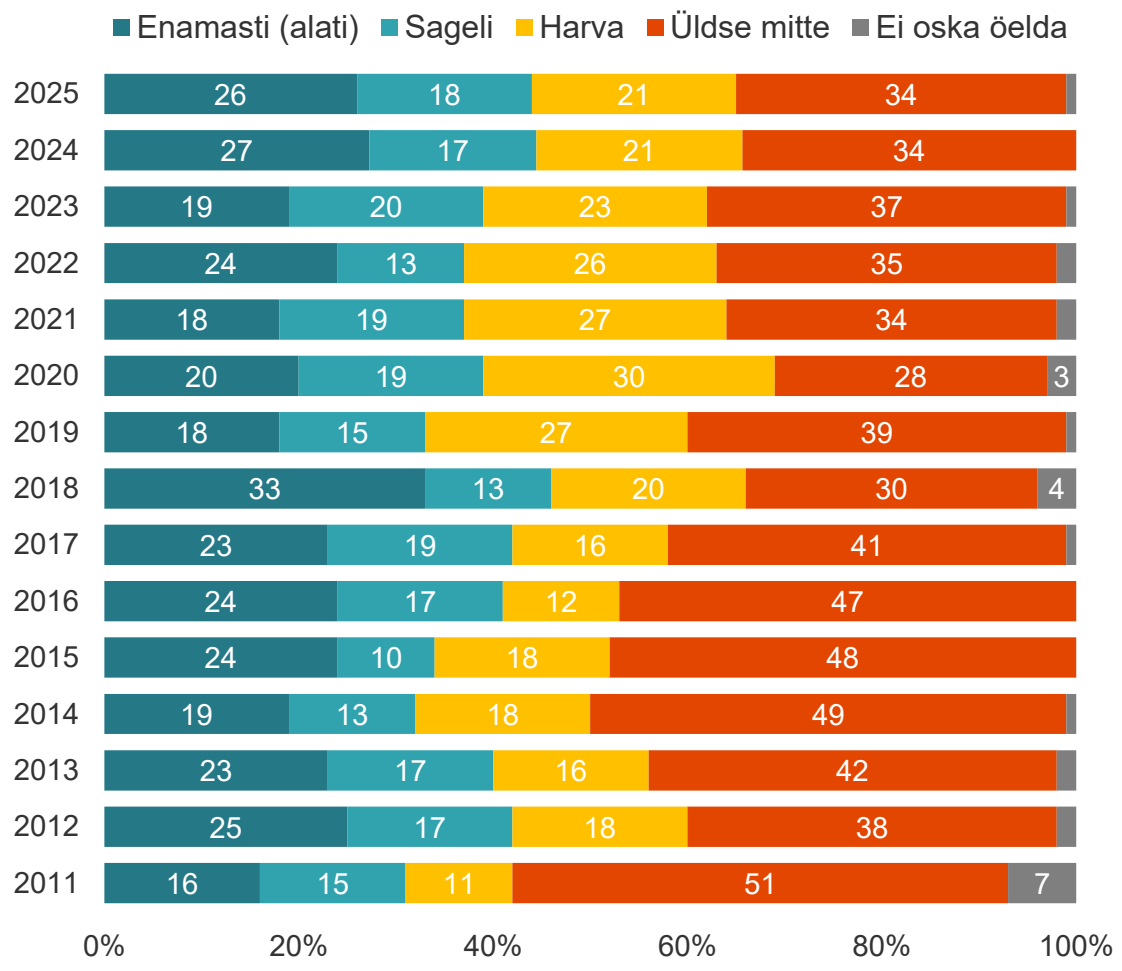

Nende lapsevanemate seast, kelle 4-15-aastased lapsed sõidavad jalgrattaga, ütleb **26%**, et **lapsed kannavad rattaga sõites helkurvesti või muud nähtavust parandavat riietust.** Taas on nõnda vastanud vanusegruppide lõikes **enim 25-34-aastased lapsevanemad**.

18% on vastanud, et lapsed kannavad ohutusvesti või nähtavat riietust sageli. Eelmise aastaga võrreldes ei ole need osakaalud statistiliselt oluliselt muutunud.

Kolmandik lapsevanematest ütleb, et nende laps või lapsed ei kanna üldse helkurvesti või nähtavust parandavat riietust rattaga sõites.

© Emor AS

Kiivri kandmise sagedus laste seas elektritõukerattaga sõites

Kui sageli kannavad Teie laps(ed) elektritõukerattaga sõites kiivrit?
% nendest, kelle peres on elektritõukerattaga sõitvaid 4-15 aastaseid lapsi; 2025 n=66

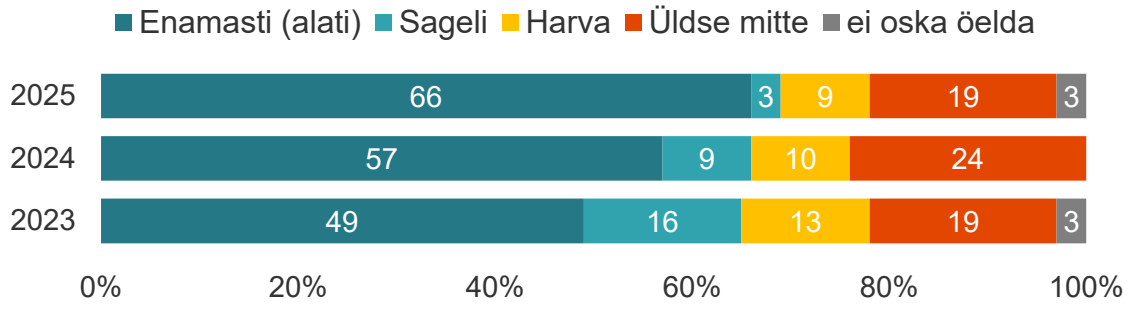

Elektritõukerattaga sõitvaid 4-15-aastaseid lapsi ei ole väga palju; nende lapsevanemate sihtrühm on pigem väike. Sellegipoolest **viitavad tulemused võimalikule trendile, et ka elektritõukerattaga sõites kannavad lapsed kiivrit enam kui varem** (2024 ja 2023 aastatel).

© Emor AS

2
Jalgrattaga liiklemine

Kokkuvõte: jalgrattaga liiklemine

- **Jalgrattasõit on jätkuvalt populaarne, kuid 2025. aastal vähenes rattasõidu kasutamine transpordi eesmärgil.** Peamised selgitused võivad olla linnade intensiivsed teetööd, ilmastikuolud või alternatiivsete liikumisviiside kasv.
- Sõidukohtade valikus on toimunud märgatav muutus: **rattateede kasutamine on langenud 7%**. Langus toimub eelkõige linnades, kus rattarajad võivad olla ülekoormatud või konfliktsemad teiste kergliiklejatega, sh tõukeratturitega. Maapiirkondades kasutatakse rohkem maanteid ja metsateid.
- **Alkoholi või narkootilise aine mõju all on jalgratast juhtinud 10,8% ratturitest**, mis on murettekitav tase. **Kõrgeim riskirühm on 25–34-aastased mehed**, mis võib peegeldada nii aktiivset sotsiaalset elu kui ka riskikäitumise mustreid.
- **Jalgrattaga sõites kiivri kandmine on taastunud 2022. aasta tasemele: 23% kannab kiivrit alati.** 57% ratturitest ei kanna kiivrit üldse, kuigi see näitaja on vähenenud 5% võrra. Rahvus- ja hariduslikud erinevused viitavad sügavamatele hoiakulistele erinevustele: sarnaselt laste kiivrikandmise tulemustele, on kiivri mittekandjaid oluliselt enam muust rahvusest inimeste seas kui eestlaste hulgas. Ilmneb ka oluline erinevus haridustaseme lõikes – kuni keskharidusega inimesed kannavad rattasõidul kiivrit oluliselt harvem kui kõrgharidusega rattajuhid.
- **Nähtavust parandava riietuse kasutamine on stabiilselt 26% juures**. Muust rahvusest vastajad on nähtavuse osas eeskujulikumad kui eestikeelsed ratturid.

© Emor AS

Liigelnud jalgrattaga viimase 12 kuu jooksul

Kas Te olete viimase 12 kuu jooksul juhtinud jalgratast?
% kõigist vastajatest; 2025 n=1706

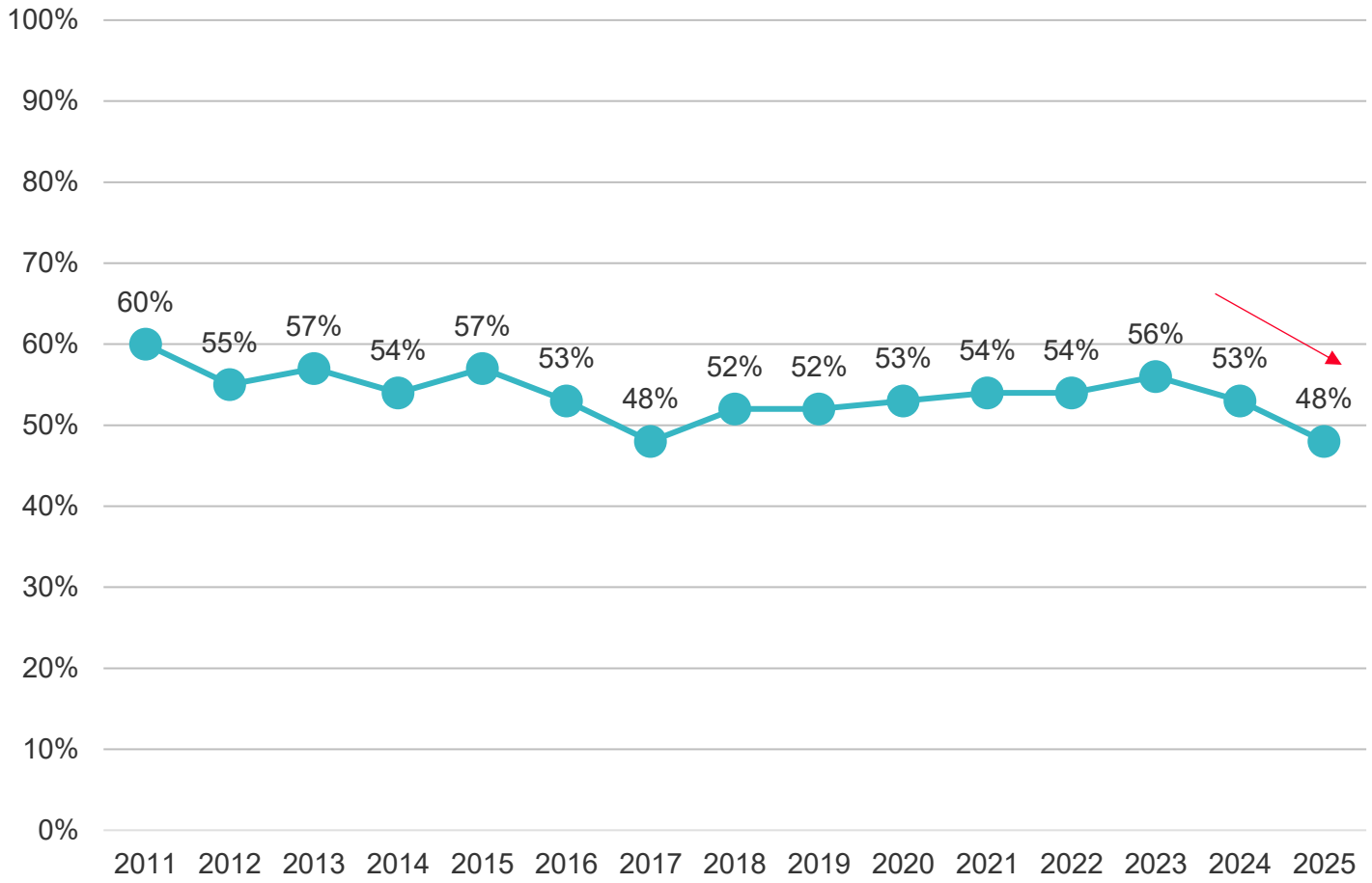

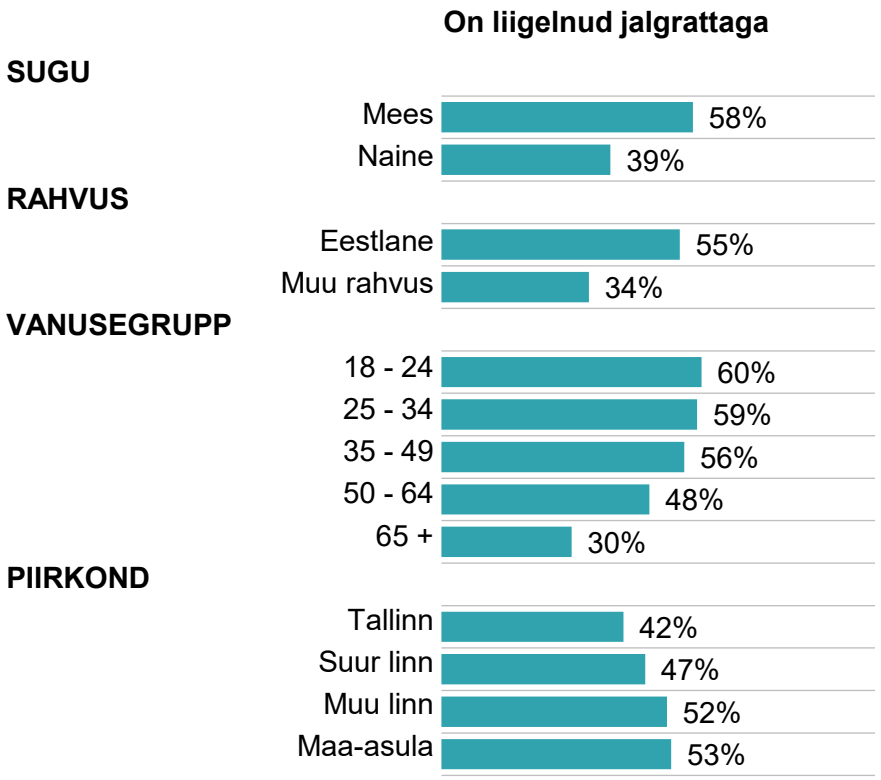

© Emor AS

Jalgratta kasutamise eesmärk

Mis eesmärgil Te jalgratast peamiselt kasutate?
% jalgrattaga liiklejatest, 2025 n=822

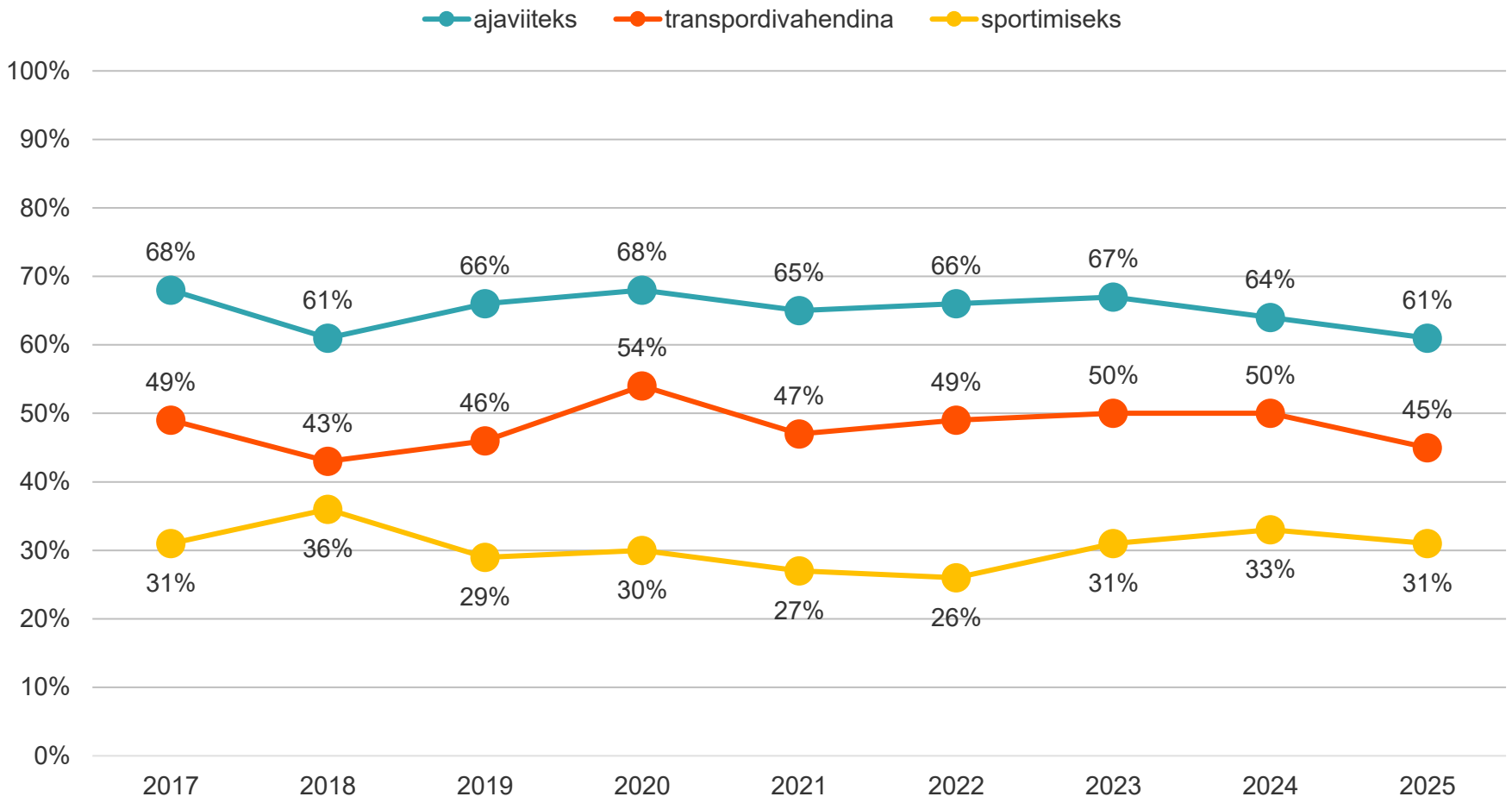

Jätkuvalt on jalgrattaga sõitmine eelkõige ajaviide – nõnda on vastanud 61% inimestest, kes on viimase 12 kuu jooksul jalgratast juhtinud. 45% kasutab ratast ka transpordivahendina, ning 31% sõidab rattaga sportimise eesmärgil.

Märkimisväärne langus, võrreldes 2024. aasta tulemusega, on toimunud ratta kasutamises transpordivahendina.

© Emor AS

Jalgratta kasutamise eesmärk

Mis eesmärgil Te jalgratast peamiselt kasutate?
% jalgrattaga liiklejatest, 2025 n=822

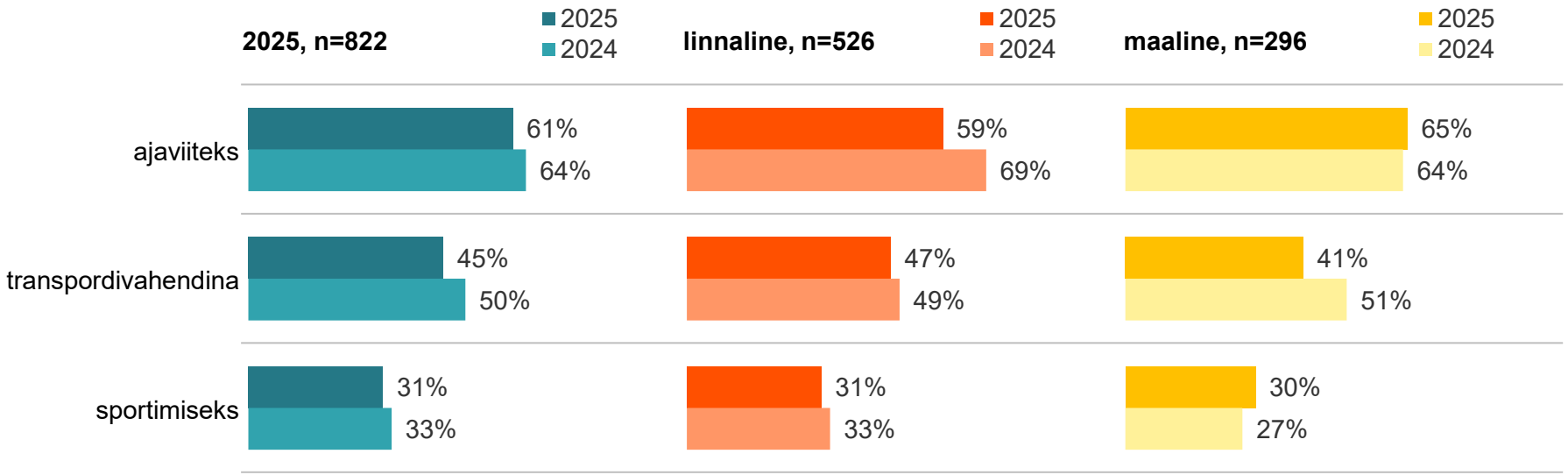

Linnaliste ja maapiirkondade võrdluses ilmneb, et linnades on jalgrattaga sõitmine ajaviite eesmärgil langenud. Maapiirkondades on aga langus olnud jalgratta kasutamises transpordivahendina. Sportimiseks kasutavad jalgratast mõlemas lõikes 30-31% inimestest.

© Emor AS

Jalgrattaga peamiselt sõidetavad teed

Kus Te peamiselt jalgrattaga sõidate?
% jalgrattaga liiklejatest, n=822

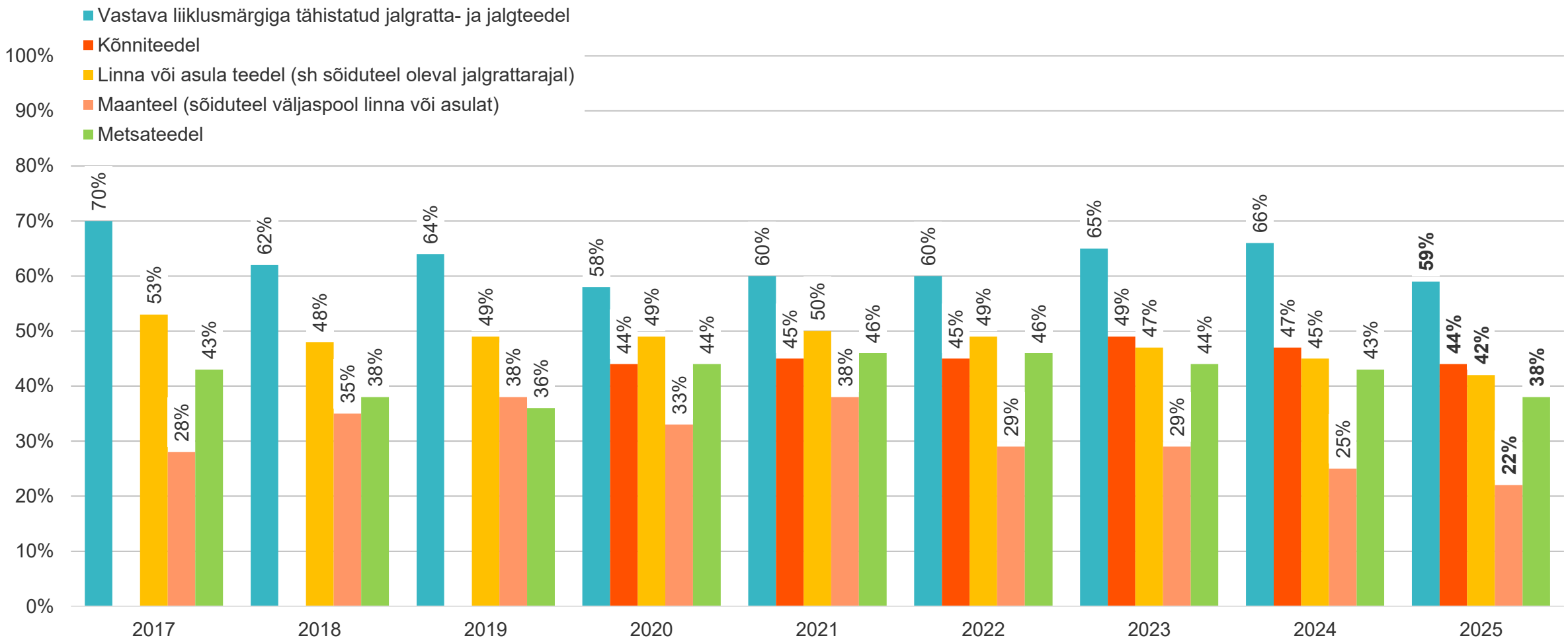

© Emor AS

Jalgrattaga peamiselt sõidetavad teed

Kus Te peamiselt jalgrattaga sõidate?
% jalgrattaga liiklejatest

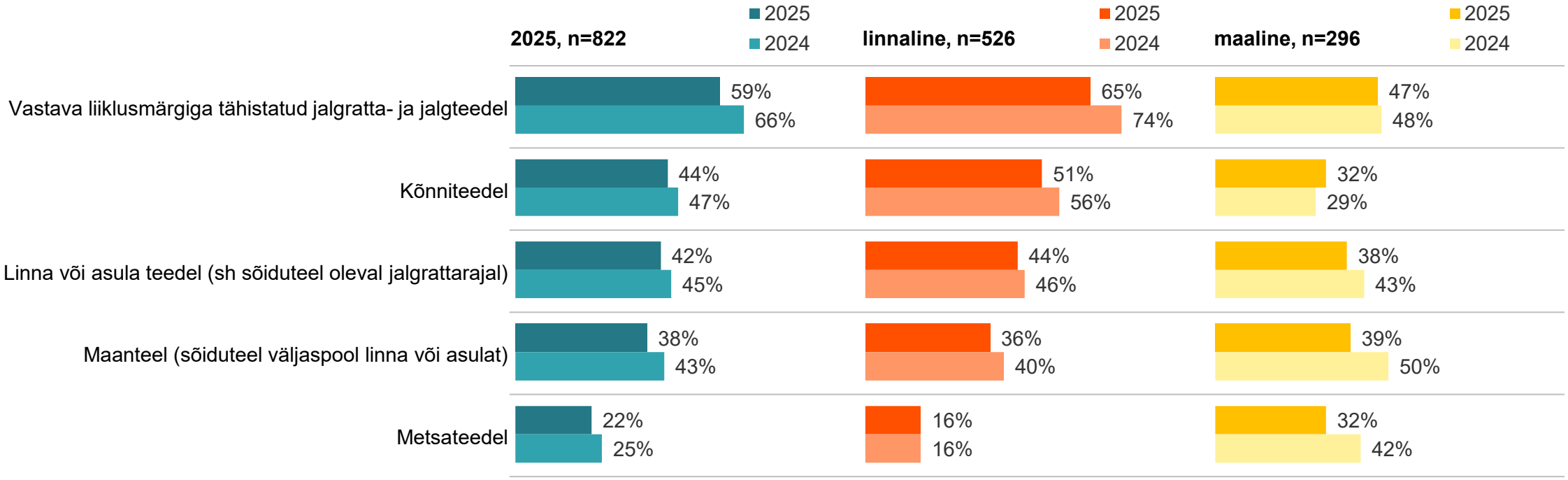

Eelkõige sõidetakse rattaga jätkuvalt jalgratta- ja jalgteedel – nõnda on vastanud 59% jalgrattaga liiklejatest. Seejuures on see aga aastaga 7% võrra langenud, ning seda eelkõige linnaliste asulate elanike seas. Maaliste piirkondade elanikud sõidavad linnaelanikega võrreldes enam maanteedel ning metsateedel.

© Emor AS

Alkoholi või narkootilise aine mõju all jalgrattaga liiklemine

Kas ja kui sageli Te olete viimase 12 kuu jooksul juhtinud jalgratast alkoholi või narkootilise aine mõju all?
% jalgrattaga liiklejatest, 2025 n=822

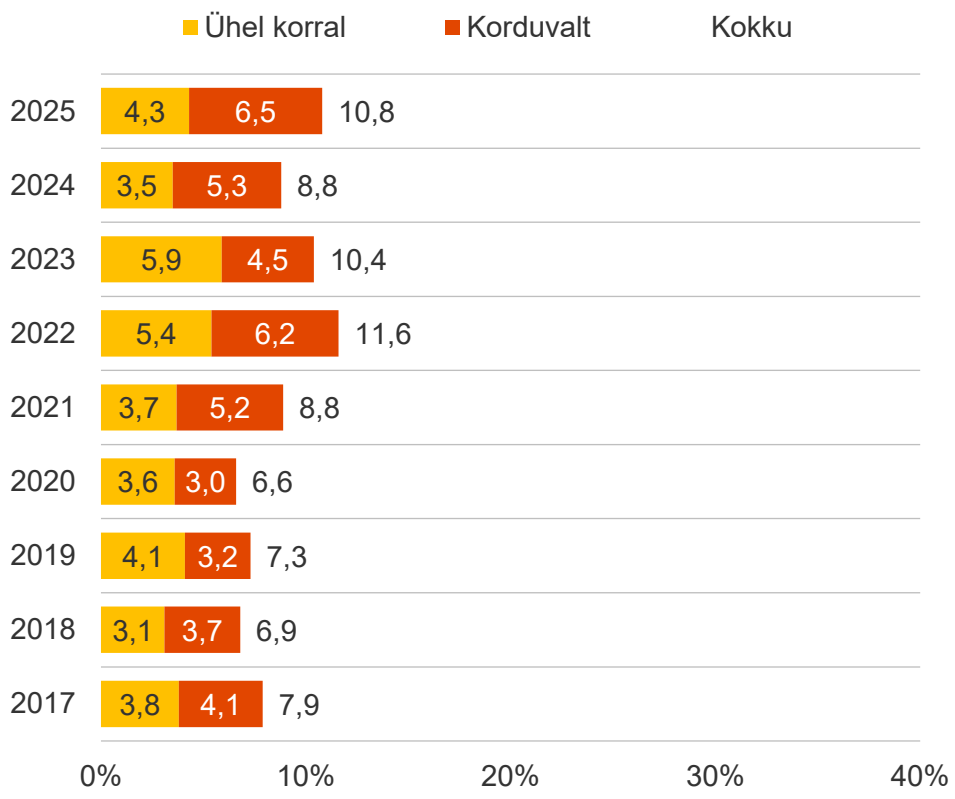

Alkoholi või narkootilise aine mõju all on jalgratast viimase aasta jooksul juhtinud 10,8% jalgrattaga liiklejatest, seejuures 6,5% on seda teinud korduvalt.

Oluliselt enam on joobes rattaga sõitnud **mehed** (13,5%) kui naised (5,8%). Vanusegruppide lõikes on enim **25-34-aastaseid** joobes jalgrattaga liiklejaid (16,9%), kuid oluliselt ka **50-64-aastaste** seas (15,2%).

© Emor AS

Kiivri kasutamise sagedus jalgrattaga liigeldes

Kui sageli Te kannate jalgrattaga sõites kiivrit?
% jalgrattaga liiklejatest, 2025 n=822

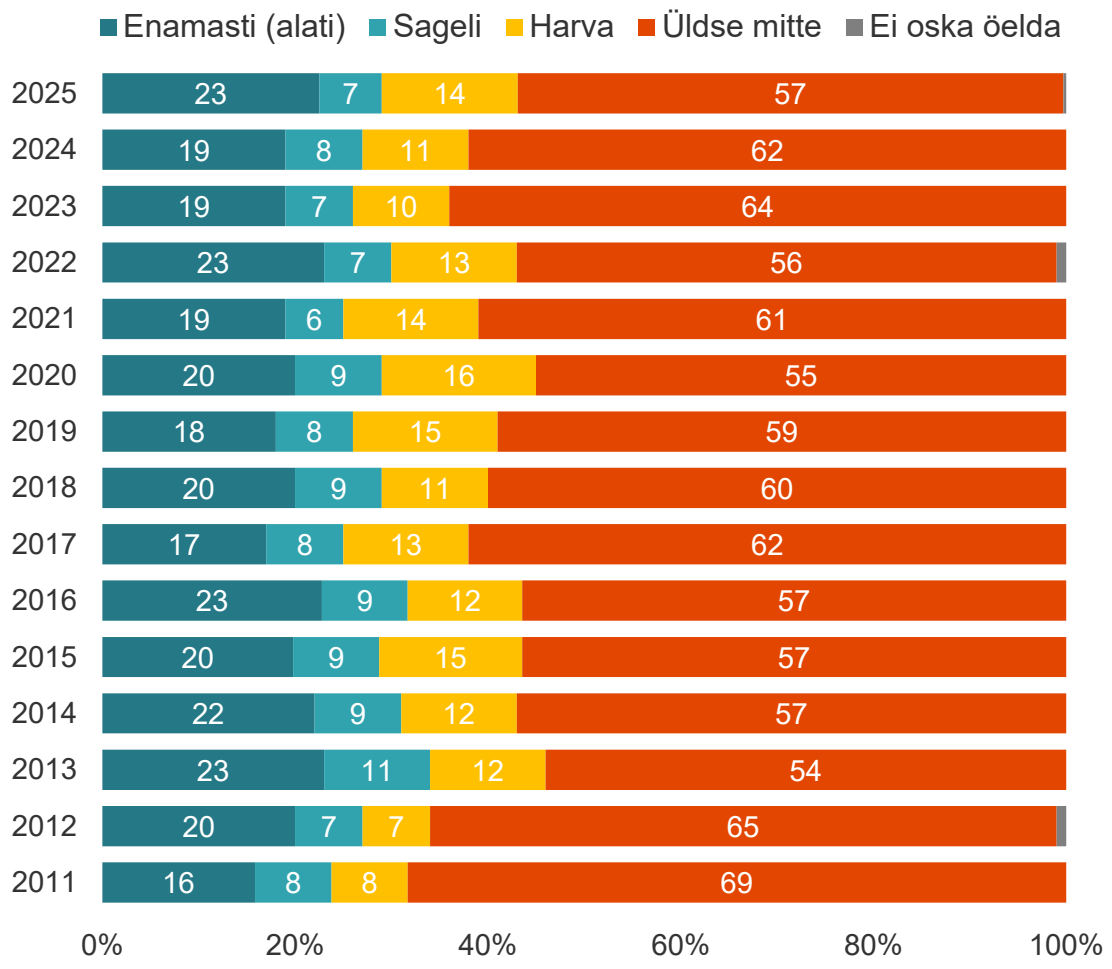

Jalgrattaga sõites kasutab kiivrit pea alati 23% jalgrattaga liiklejatest. See tulemus on võrdväärne 2022. aasta omaga, kui vahepealsetel aastatel kiivri kasutamine veidi langes. **Eeskujulikumad kiivrikandjad on lapsevanemad, 35-49-aastased ning kõrgharidusega jalgratta juhid.**

Üldse ei kanna kiivrit 57% jalgrattaga liiklejatest, mis on 5% väiksem osakaal kui eelmisel aastal – taas sarnaneb enim 2022 aasta tulemustele. Siin, sarnaselt laste kiivrikandmise tulemustele, on oluliselt enam muust rahvusest inimesi kui eestlasi – 68% muust rahvusest rattaga liiklejatest ei kanna kunagi kiivrit; eestlaste seas on selliseid jalgratta juhte 53%. Ilmneb ka oluline erinevus haridustaseme lõikes – kuni keskharidusega inimestest 63% ei kanna üldse kiivrit.

© Emor AS

Kiivri kasutamise sagedus jalgrattaga liigeldes sihtrühmade lõikes

Enamasti + sageli

Kui sageli Te kannate jalgrattaga sõites kiivrit?
% jalgrattaga liiklejatest, n=822

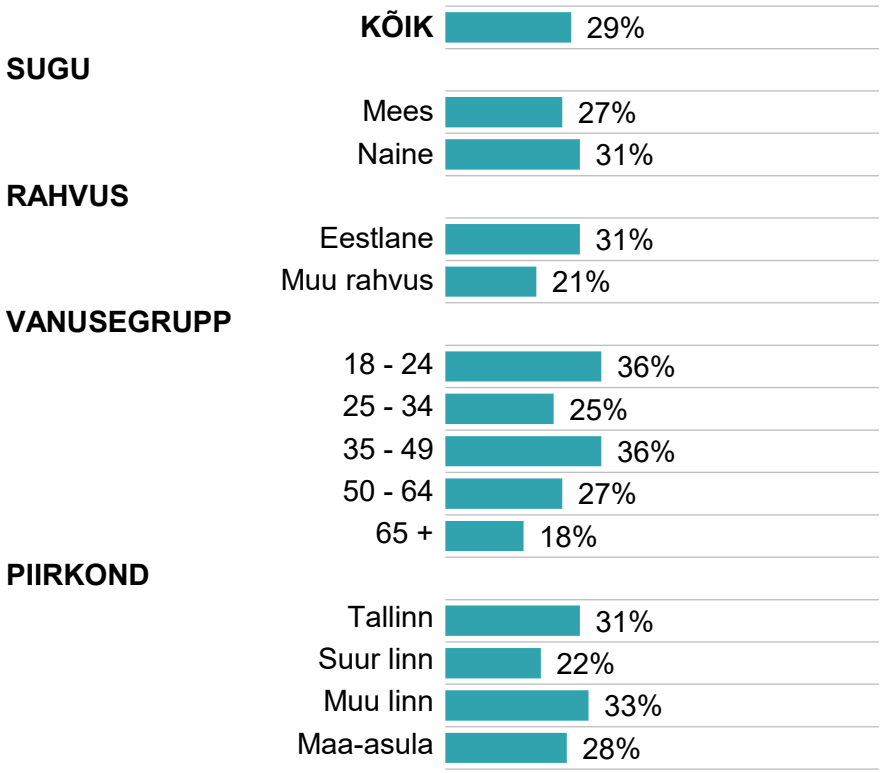

Antud joonisel on kokku liidetud enamasti ning sageli kiivri kandjate osakaalud. **Naised** kasutavad rattaga sõites kiivrit veidi enam kui mehed. Rahvuse lõikes, nagu eelnevalt mainitud, on suur erinevus. Vanuserühmade vaates kannavad kiivrit sagedamini **18-24-aastased ning 35-49-aastased**, kui vahepealse vanuserühma seas on kiivri kasutamine harvem.

© Emor AS

Nähtavust parandava riietuse kasutamise sagedus jalgrattaga liigeldes

Kui sageli Te kannate jalgrattaga sõites ohutus- ehk helkurvesti või muud nähtavust parandavat riietust?
% jalgrattaga liiklejad, n=822

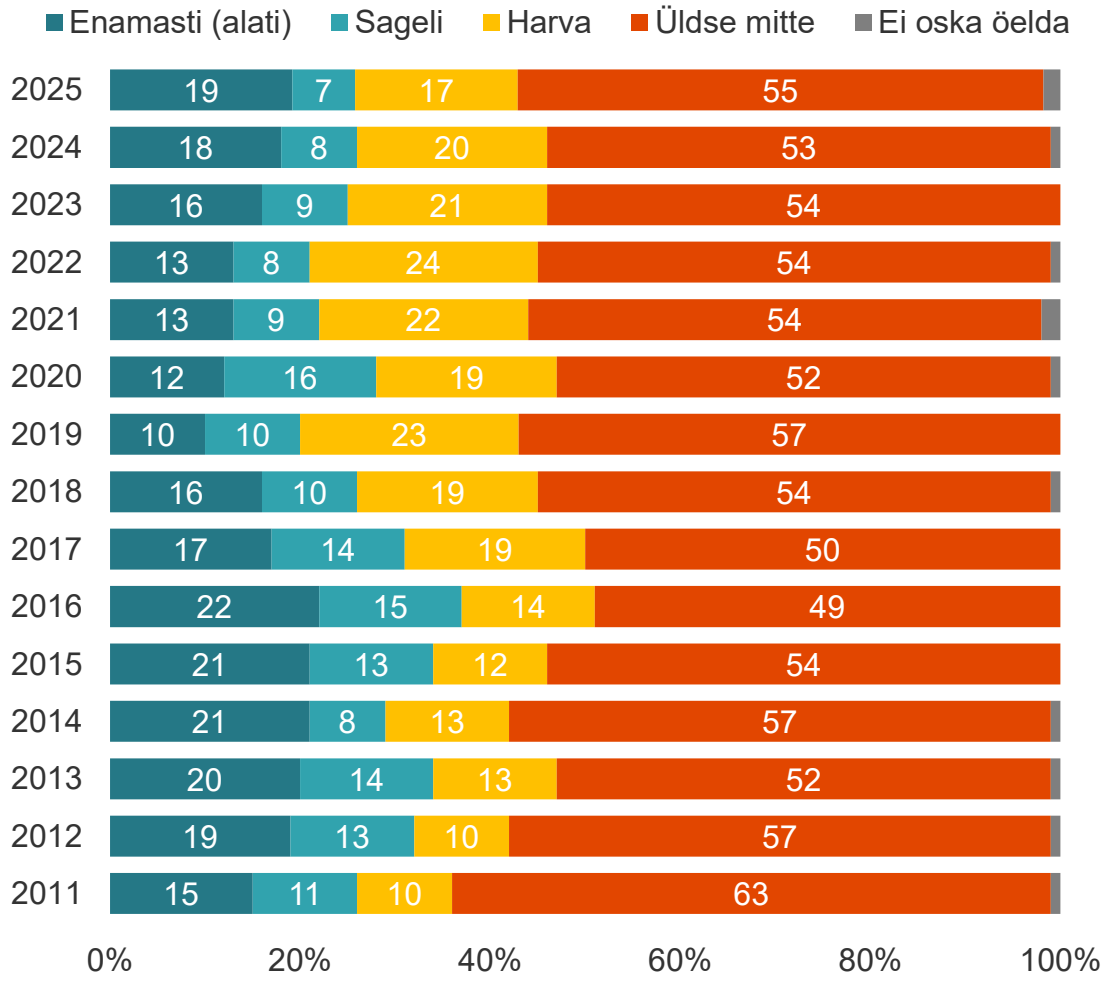

Nähtavust parandavat riietust kasutavad jalgrattaga liigeldes 26% sihtrühmast – s.h. 19% alati ning 7% sageli. Siin ei ole olulist muutust eelmise aastaga võrreldes. Arvestades uuringu veapiire, saab öelda, et viimase 2-3 aasta vältel pole selles osas olulist muutust toimunud. **Naiste seas on taas ohutu käitumine enam levinud kui meeste hulgas**, kuid rahvuse lõikes on siinkohal **muust rahvusest inimesed eeskujulikumad**. Nähtavust parandava riietuse kandmise sagedus tõuseb **vanusega**.

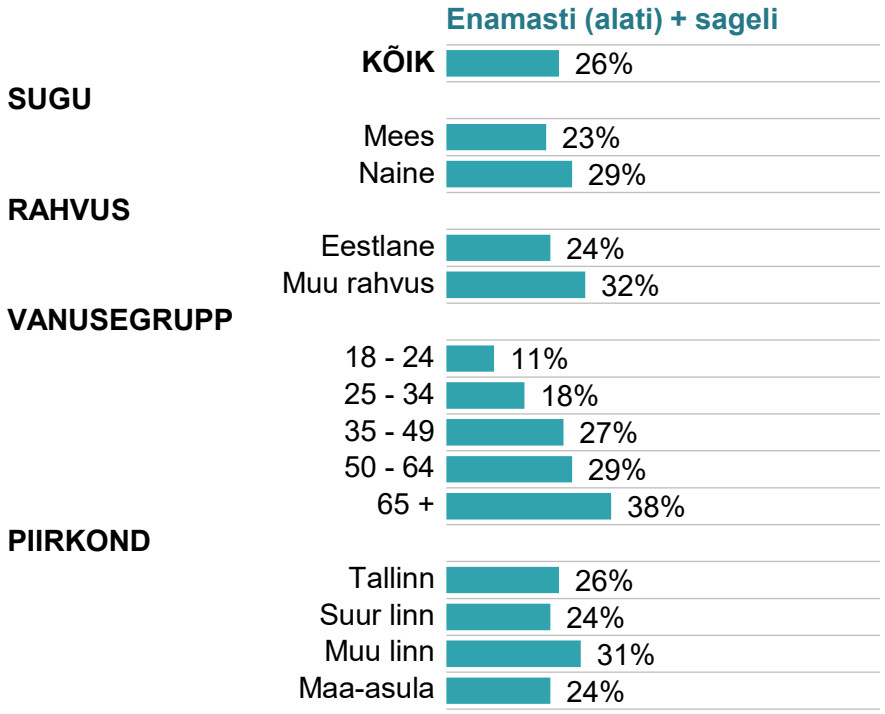

© Emor AS

Jalgratta ohutusvarustuse olemasolu pimedal ajal

Kas Te sõidate jalgrattaga ka pimedal ajal?
% jalgrattaga liiklejatest, n=822

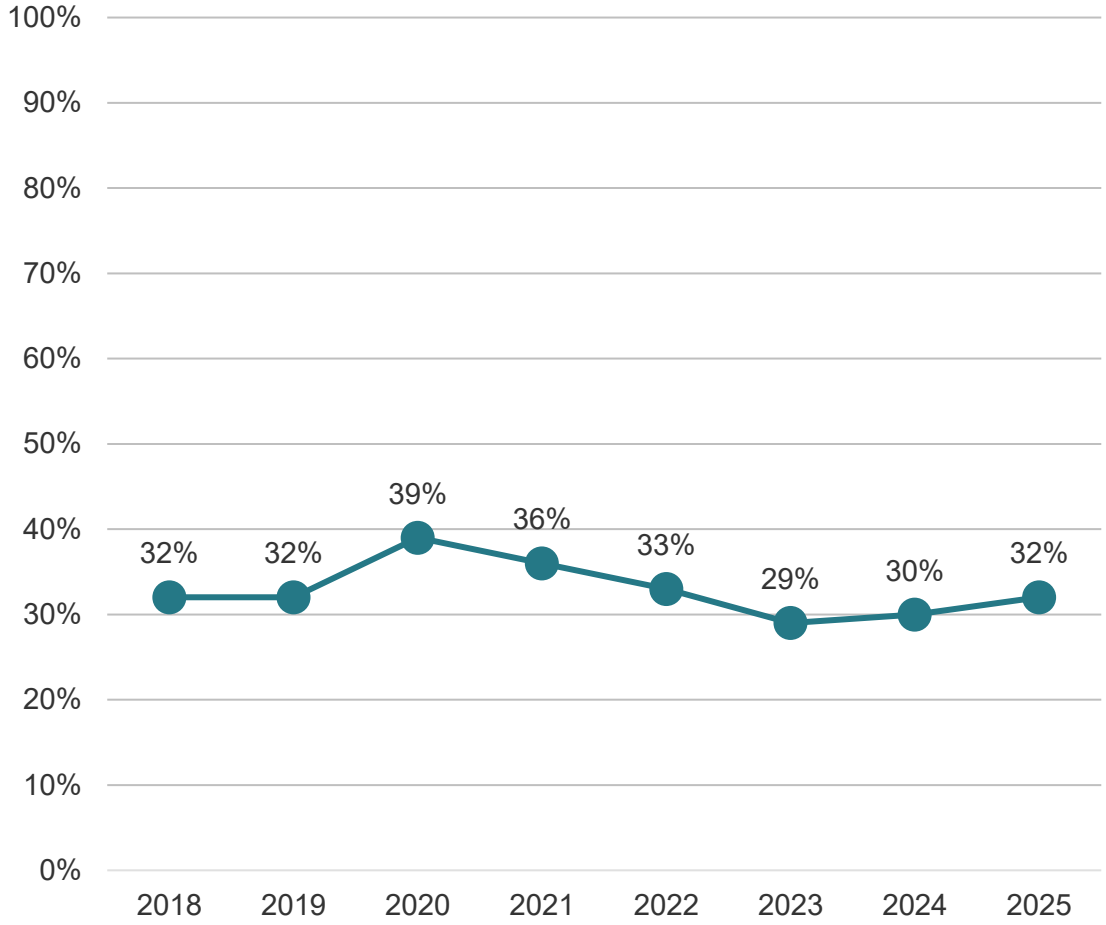

Kas Teie jalgrattal põleb pimedas sõites…?
% pimedal ajal jalgrattaga liiklejatest, n=261

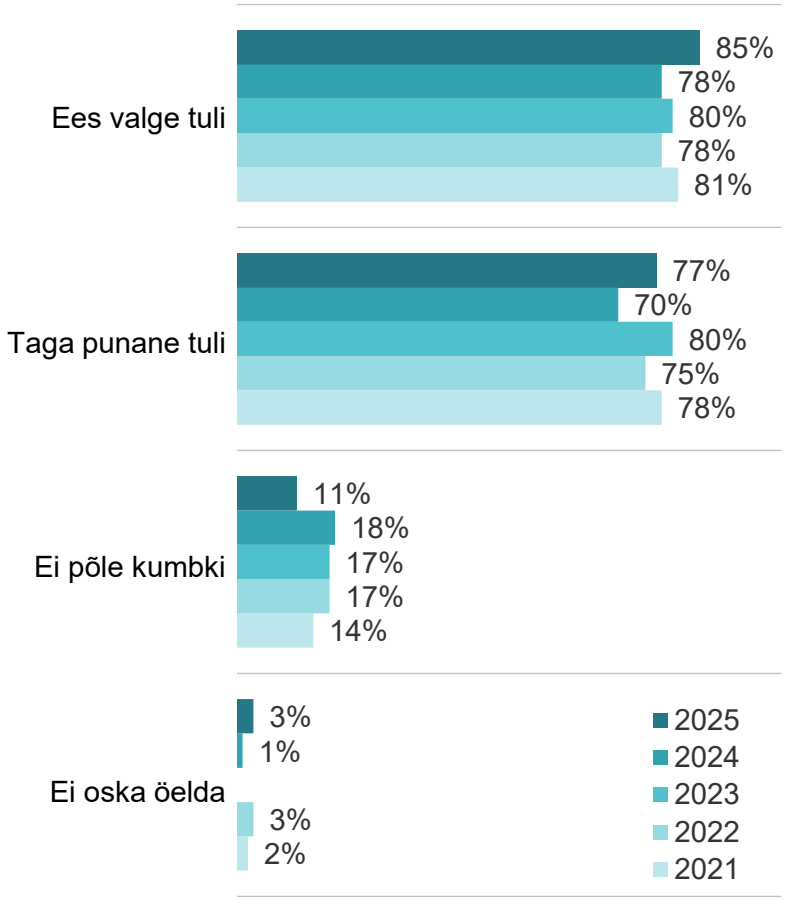

© Emor AS

3
Elektritõukerattaga liiklemine

Kokkuvõte: elektritõukerattaga liiklemine

- **Elektritõukerataste kasutus on langenud** 23%-le, mis jääb 7% alla 2023. aasta tipptasemele (30%). Langus võib olla tingitud kehtestatud piirangutest, riskiteadlikkuse kasvust, rendihindade tõusust ja muude alternatiivide populaarsusest.
- **Tõukeratast kasutavad kõige enam noored ja mehed, eriti Tallinnas, kus renditeenused on kättesaadavad**. Üle 2/3 kasutajatest liigub renditud tõukerattaga; isiklik tõukeratas on tavalisem 35–64-aastastel ja maapiirkonnas.
- **Sõidukiirus püsib valdavalt lubatud 25 km/h piires.** Naised sõidavad keskmiselt aeglasemalt, noored kiiremini. Kiiruse normaaljaotus toetab väidet, et tõukerattaga liiklemine on pigem utilitaarne kui vaba-aja tegevus.
- **Kiivrikasutus on endiselt väga madal: ainult 10% kasutajatest kannab kiivrit alati või sageli.** Renditõukerataste kasutajad ei kasuta kiivrit peaaegu üldse.
- Joobes sõitmine puudutab 15,1% tõukeratturitest.
- Reeglite tundmine on paranenud – 64% mõistab, et tõukeratturil ei ole ülekäigurajal eesõigust.

© Emor AS

Elektritõukerattaga liiklemine

Kas Te olete viimase 12 kuu jooksul juhtinud elektritõukeratast?
2025 n=1706

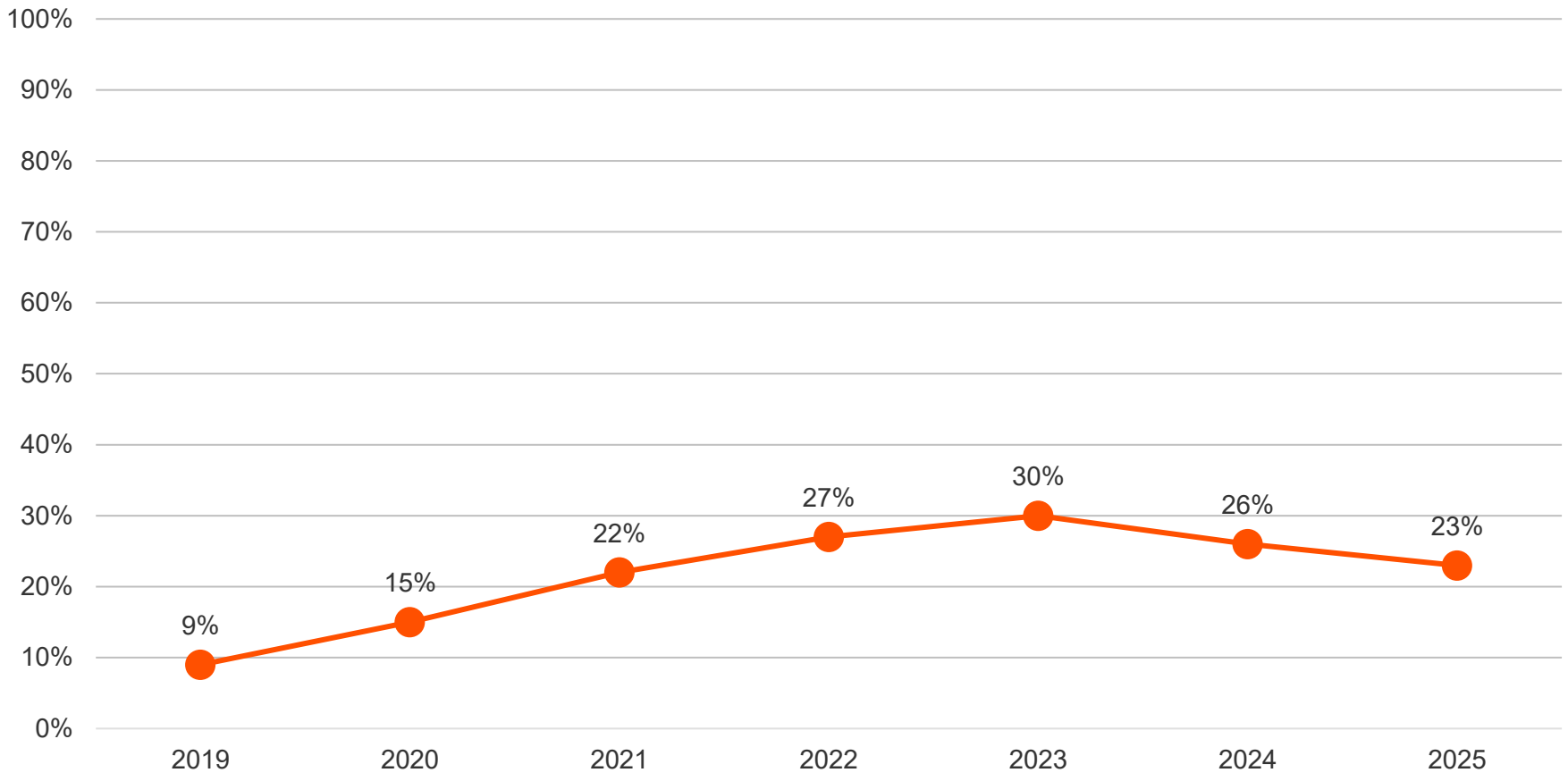

23% Eesti täisealistest elanikest on viimase 12 kuu jooksul juhtinud elektritõukeratast. Elektritõukerataste kasutamise kõrgaeg oli aastal 2023 (30% oli juhtinud); tänaseks on see langenud 23%-le.

© Emor AS

Elektritõukerattaga liiklemine

Kas Te olete viimase 12 kuu jooksul juhtinud elektritõukeratast?
2025 n=1706

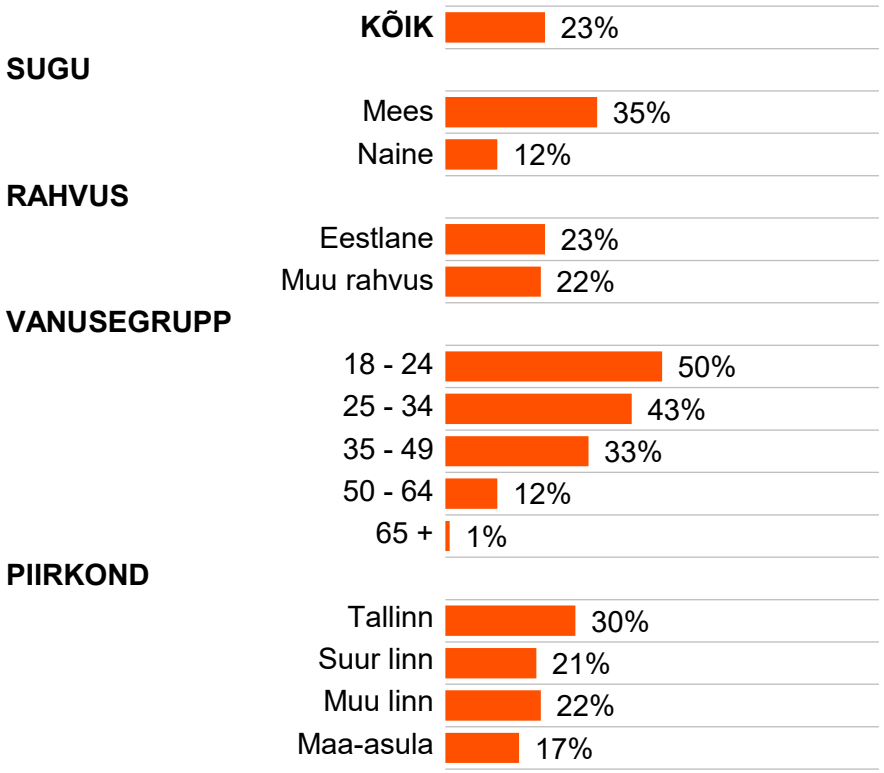

Mehed on elektritõukeratast juhtinud oluliselt enam kui naised – 35% versus 12%. Vanuserühmade lõikes on selge tulemuste muster, ehk mida **noorem inimene**, seda tõenäolisemalt on ta elektritõukeratast kasutanud. **Pealinnas** on elektritõukeratta kasutamine sagedasem kui muudes piirkondades.

© Emor AS

Peamiselt kasutatav elektritõukeratas

Kas Te olete viimase 12 kuu jooksul kasutanud sõitmiseks isiklikku (peres olevat) või renditud elektritõukeratast?
% elektritõukerattaga liiklejad, n=390

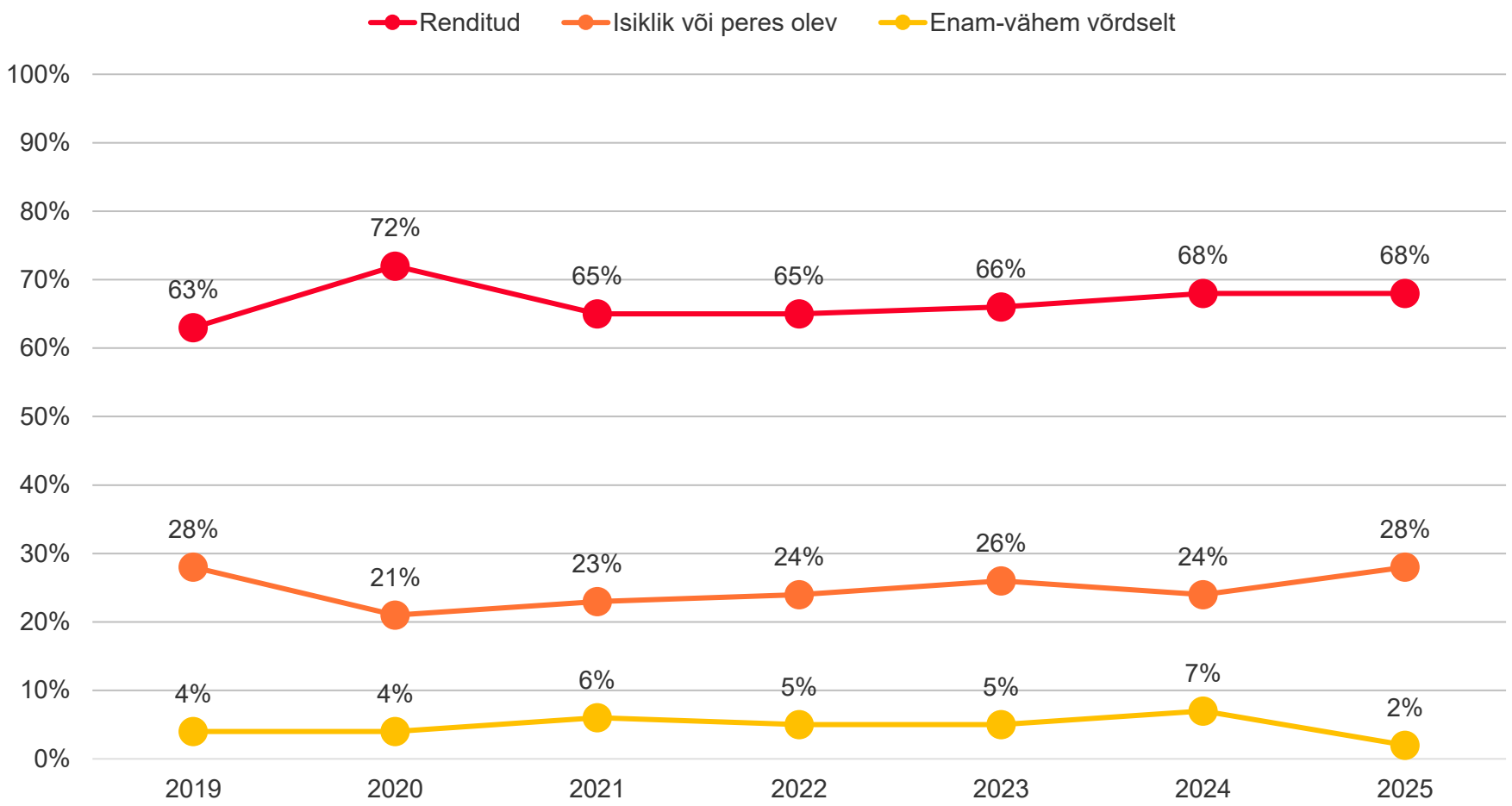

Valdavalt kasutavad elektritõukerattaga liiklejad renditud tõukerattaid – enam kui kaks-kolmandikku on nõnda öelnud. 28% sõnab, et on kas isiklik või peres olev elektritõukeratas, ning see tulemus on veidi kõrgem varasemast (kuid on ka väikesel määral kõikumisi). Seejuures mõlema, renditud ja isikliku elektritõukeratta kasutajaid on tänavu vähem kui eelnevas uuringulaines.

Isiklik või peres kasutatav tõukeratas on eelkõige 35-64-aastaste seas, kui alla 35-aastased kasutavad oluliselt enam renditud tõukerattaid.

Rentimine on populaarne eelkõige pealinnas, kus võimalus tõukeratast rentida on rikkalik. Maa-asula elanikel on sagedamini isiklik elektritõukeratas.

© Emor AS

Elektritõukeratta kasutamise eesmärk

Mis eesmärgil Te elektritõukeratast peamiselt kasutate?
% elektritõukerattaga liiklejad, n=390

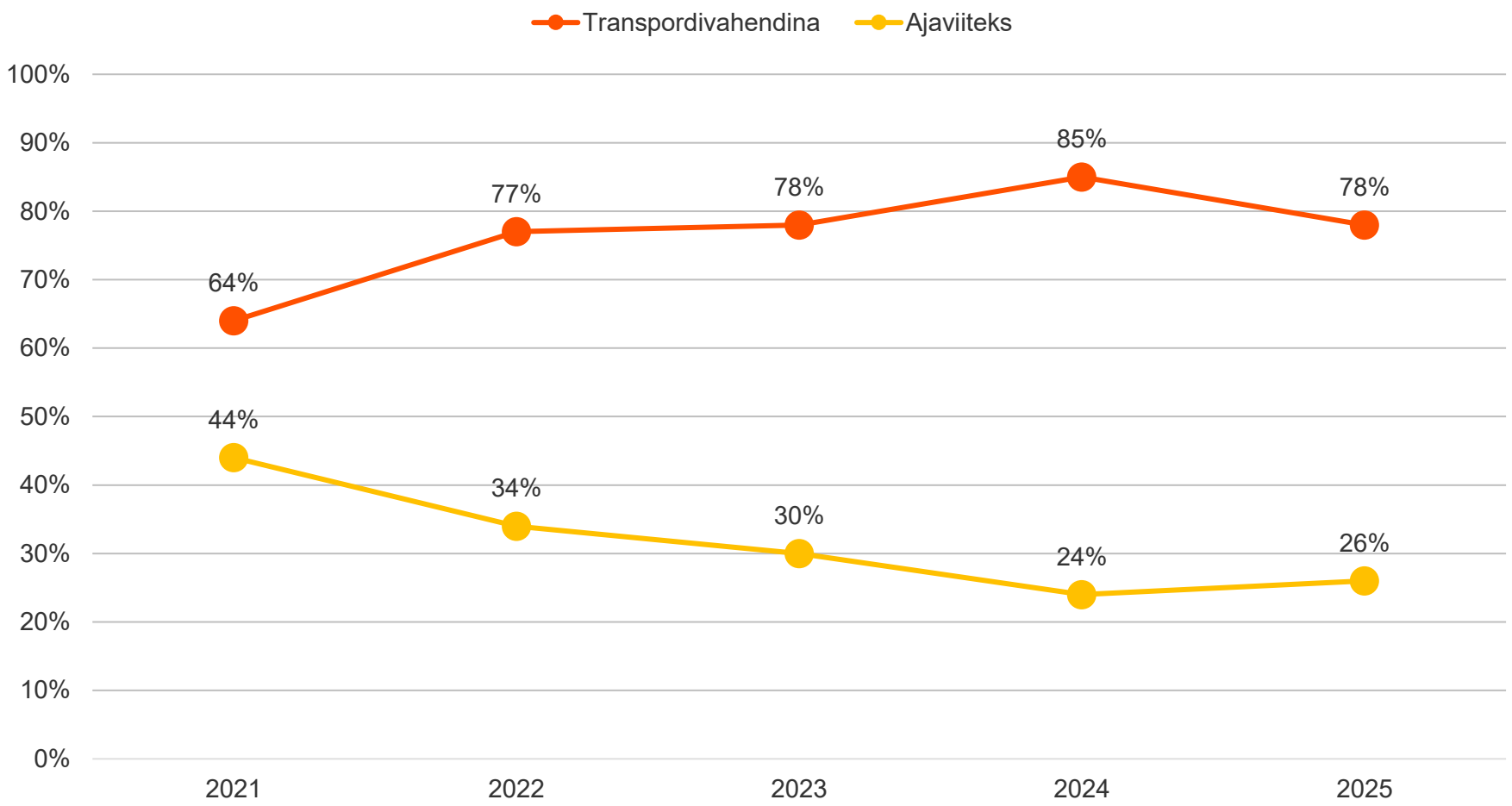

Enam kui ¾ elektritõukerattaga liiklejatest kasutab seda **transpordivahendina**; ligi neljandik aga kasutab tõukeratast ka **ajaviiteks**.

Pealinnas ja teistest suurtes linnades kasutatakse elektritõukeratast oluliselt enam transpordivahendina (82% tallinlastest ning 89% suurte linnade elanikest teeb seda, muudes linnades ja maa-asulates aga 69%-70%).

© Emor AS

Isikliku elektritõukeratta kiirusepiirang

Kas Teie isikliku või peres oleva elektritõukerattaga saab sõita suurema kiirusega kui 25 km/h?
% isikliku/pere elektritõukerattaga liiklejatest, n=108

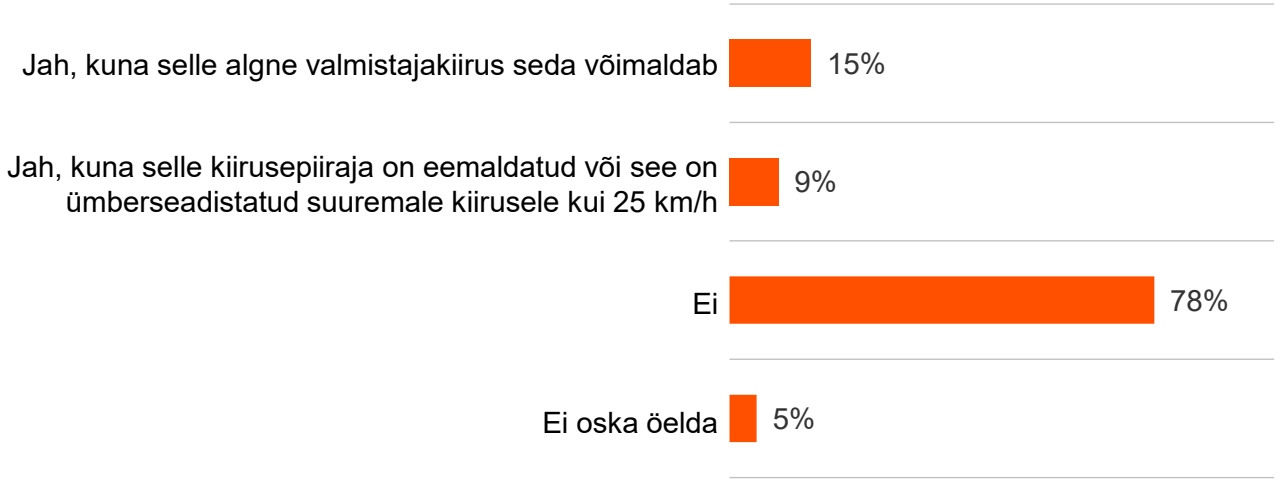

Valdaval osal isikliku elektritõukerattaga liiklejatest puudub võimalus sõita liiklusvahendiga kiiremini kui 25 km/h. 24% sihtrühmast aga sõnab, et see on võimalik – 15% ütleb, et algne valmistajakiirus võimaldab seda; 9% aga, et kiirusepiiraja on eemaldatud või ümberseadistatud.

© Emor AS

Elektritõukerattaga liiklemise tavaline piirkiirus

Millises piirkiiruse vahemikus Te liikluses osaledes elektritõukerattaga tavaliselt sõidate?
% elektritõukerattaga liiklejatest, n=390

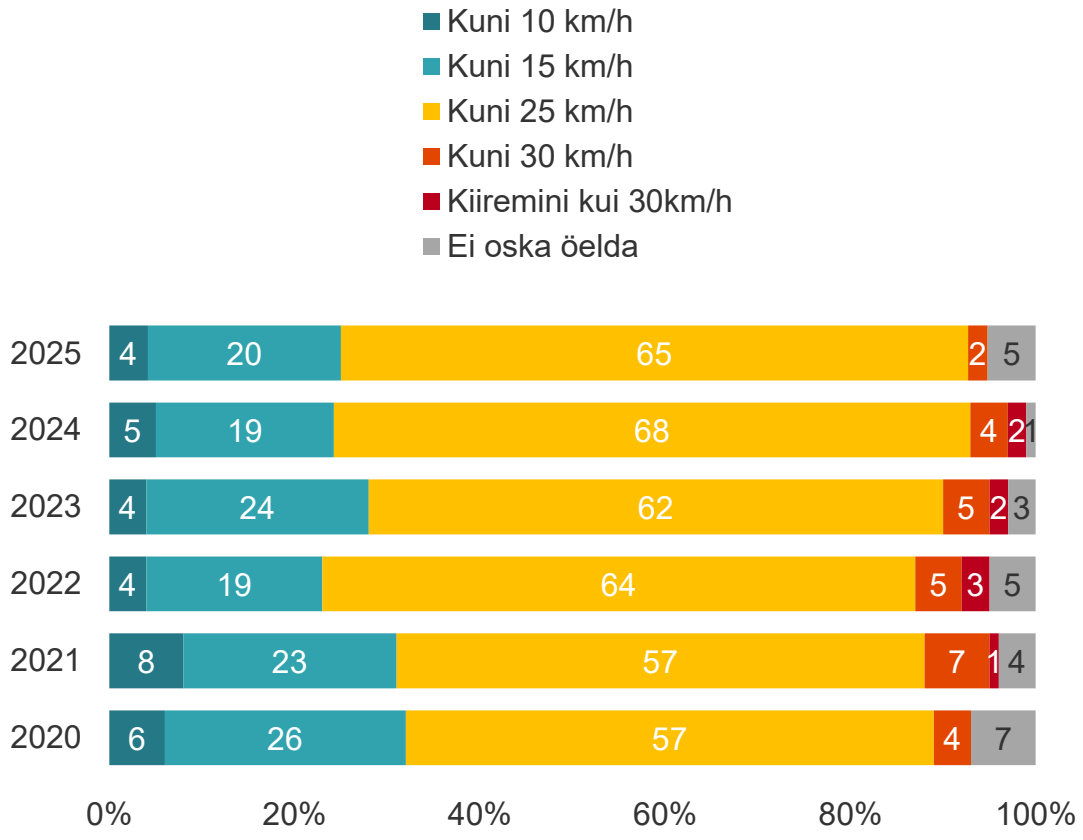

Kaks-kolmandikku elektritõukerattaga liiklejatest sõidab liikluses tavaliselt kiirusega kuni 25 km/h, mis on ka kergliikuri lubatud piirkiirus. Neljandik sihtrühmast on vastanud, et nad sõidavad kiirusega kuni 15 km/h.

Naised sõidavad eelkõige kuni 15 km/h kiirusega, kui mehed on enamjaolt kuni 25 km/h kiiruse raamides. Keskmiselt kiiremad elektritõukerattaga liiklejad on ka 18-24-aastased inimesed.

© Emor AS

Elektritõukerattaga mitmekesi liiklemine

Kas olete viimase 12 kuu jooksul elektritõukerattal sõitnud mitmekesi?
% elektritõukerattaga liiklejad, n=390

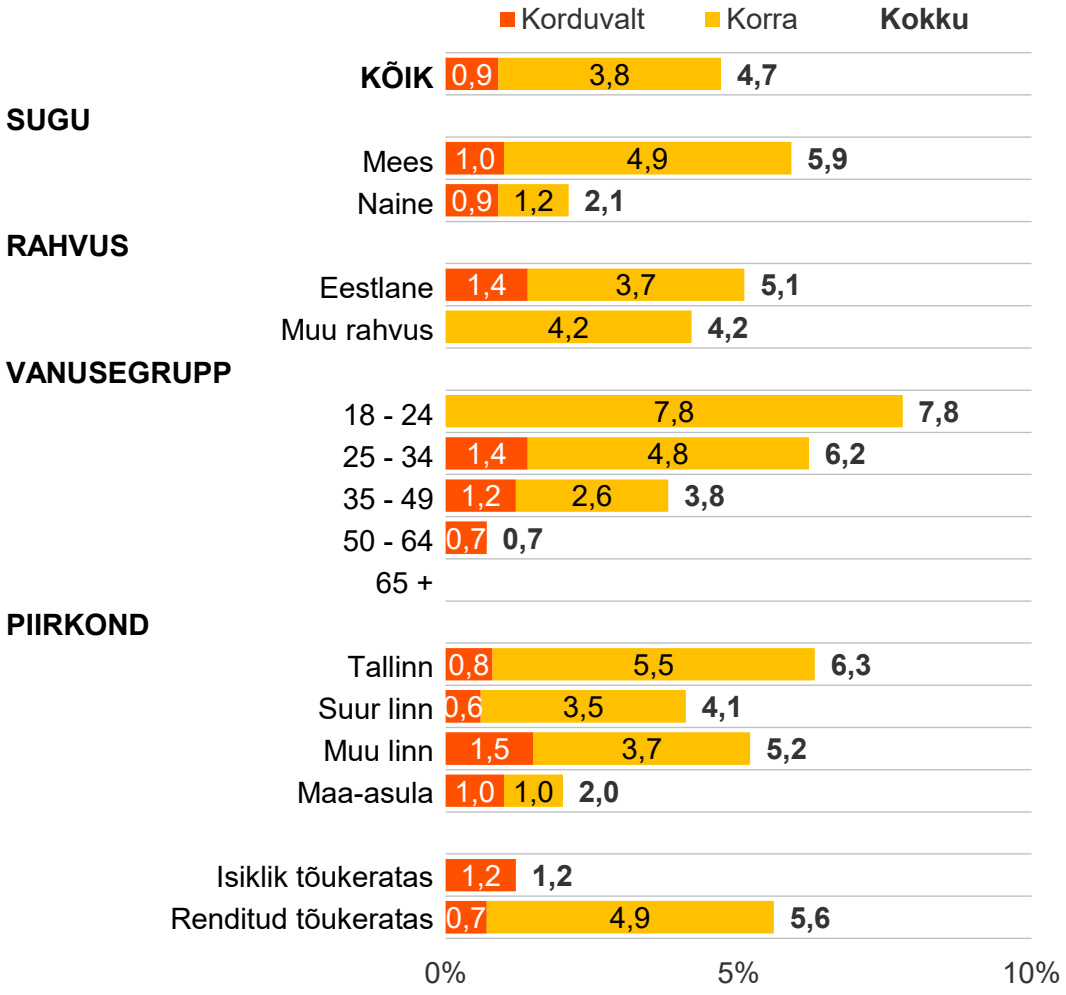

Elektritõukerattal on mitmekesi sõitnud 4,7% elektritõukerattaga liiklejatest, sh 5,9% meessoost liiklejatest. Pigem on selline käitumisviis noorte, alla 35-aastaste teema, ning eelkõige tehakse seda renditud tõukerattaga.

© Emor AS

Elektritõukerattaga peamiselt sõidetav tee

Kus Te elektritõukerattaga peamiselt sõidate?
% elektritõukerattaga liiklejad, n=390

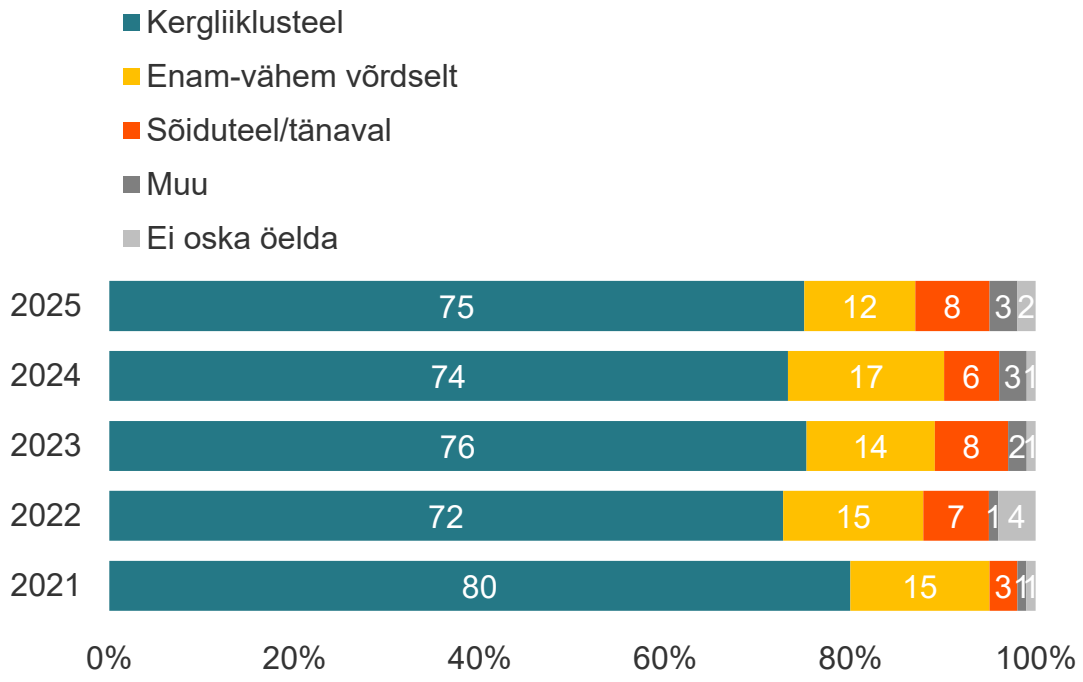

Kolm-neljandikku elektritõukerattaga liiklejatest sõidab peamiselt kergliiklusteel. Viimase paari aasta jooksul ei ole need tulemused oluliselt muutunud ning peamine sõidetav tee on jätkuvalt kergliiklustee. Vähesed (8%) sõidavad eelkõige sõiduteel/tänaval.

© Emor AS

Kiivri kasutamine elektritõukerattaga liigeldes

Kui sageli olete viimase 12 kuu jooksul kandnud elektritõukerattaga sõites kiivrit?
% elektritõukerattaga liiklejatest, n=390

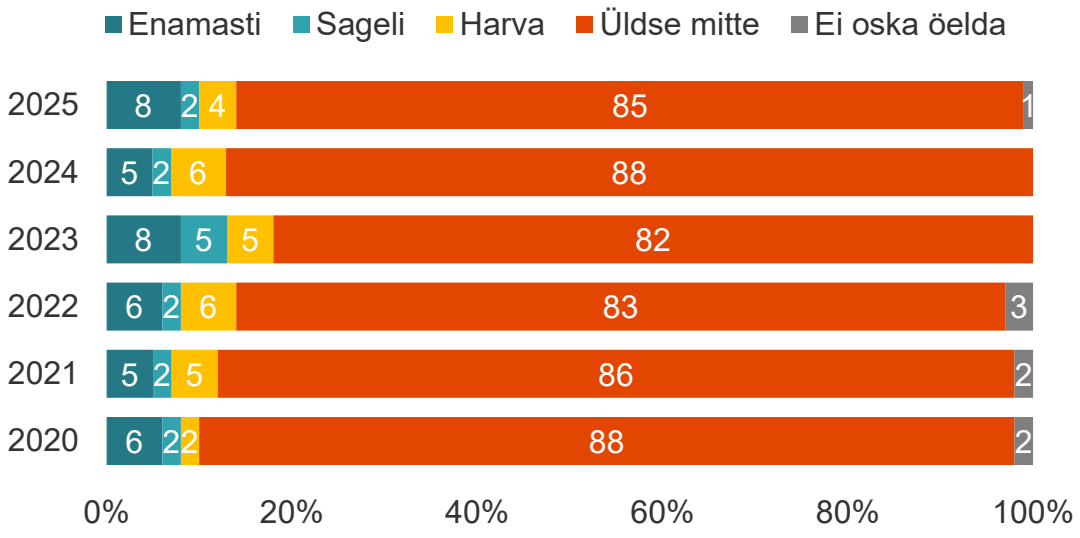

Enamik elektritõukerattaga liiklejatest ei kasuta sõites kiivrit, ning olukorras ei ole hetkel näha positiivset muutust. Kuigi antud laine uuringus on eelmisega võrreldes 3% rohkem neid, kes kannavad elektritõukerattaga sõites kiivrit pea alati, on see samal tasemel 2023. aasta tulemusega – seega praegusel juhul ei saa väikest, 3% ulatuses kõikumist veel positiivseks muutuseks lugeda.

© Emor AS

Kiivri kandmine elektritõukerattaga liigeldes

% elektritõukerattaga liiklejad, n=390

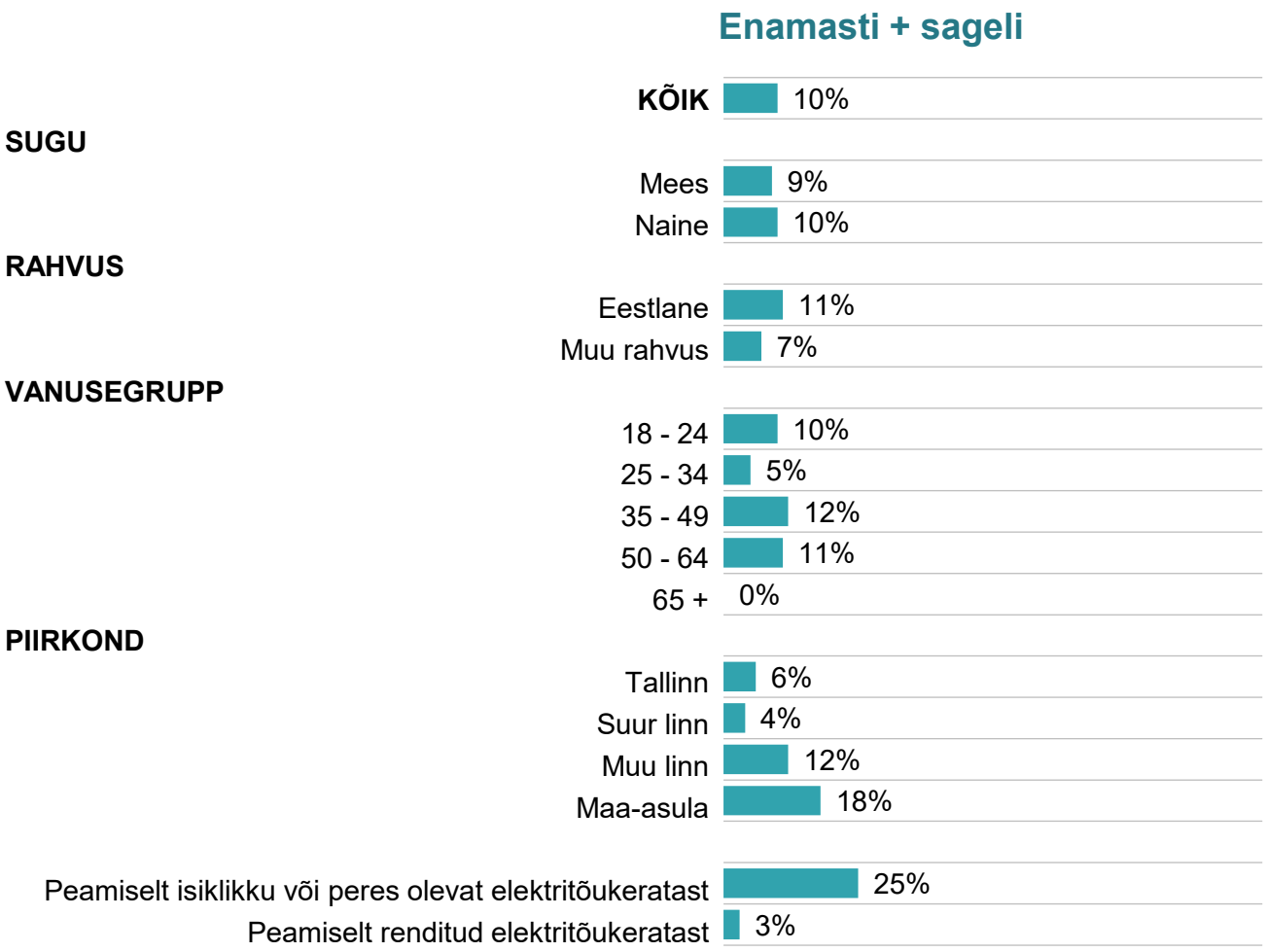

10% kõigist elektritõukerattaga liiklejatest kasutab sõites kiivrit kas alati või sageli – peamine erisus on siin tõukeratta omamise ja rentimise lõikes, ehk kiivrit kannavad oluliselt sagedamini need, kes kasutavad peamiselt isiklikku elektritõukeratast. Peamiselt renditud kergliikuri kasutajad ei kasuta kiivrit pea üldse.

© Emor AS

Alkoholi või narkootilise aine mõju all elektritõukeratta juhtimine

Kas ja kui sageli Te olete viimase 12 kuu jooksul juhtinud elektritõukeratast alkoholi või narkootilise aine mõju all?
% elektritõukerattaga liiklejad, n=390

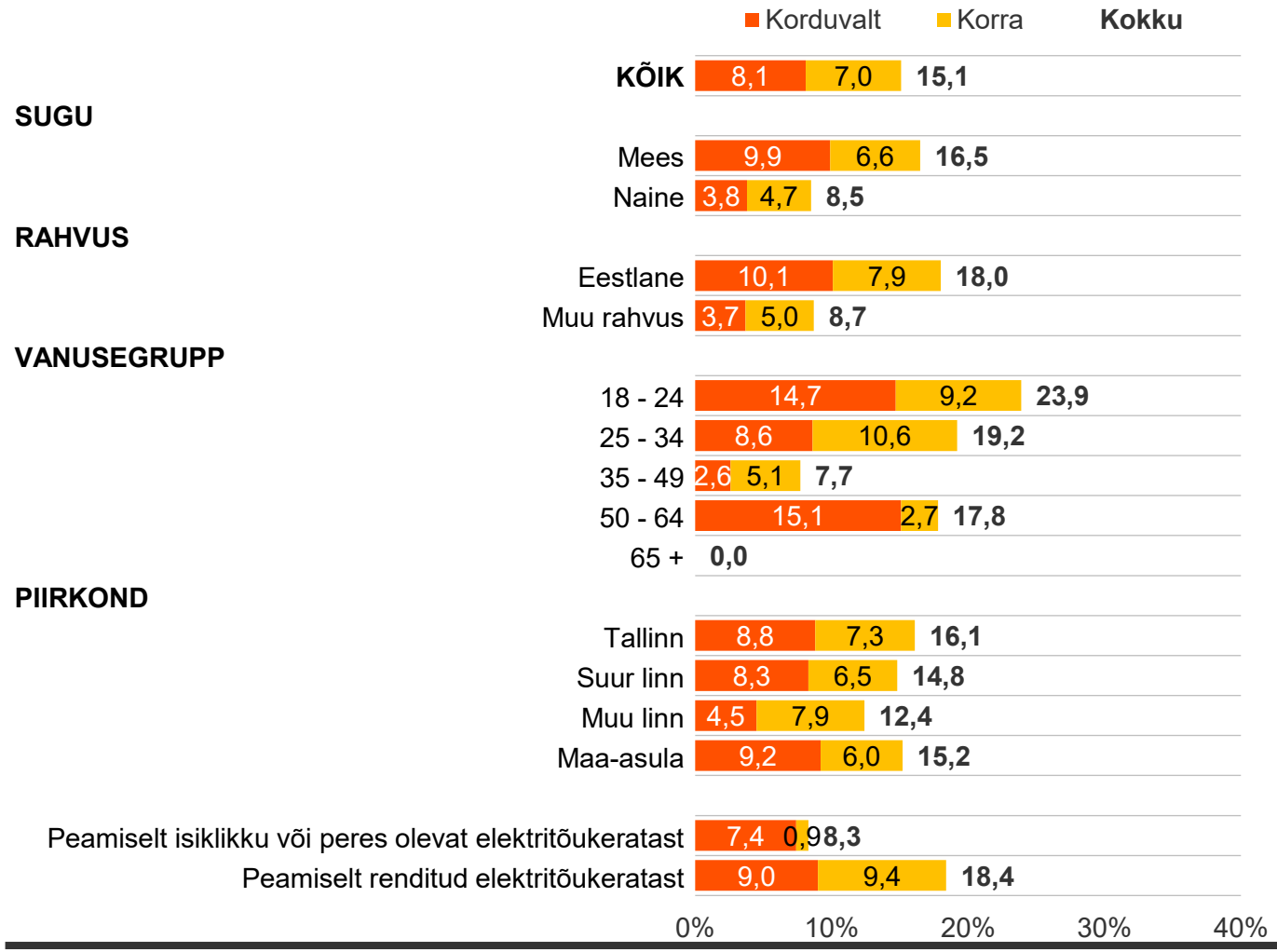

Viimase 12 kuu jooksul on alkoholi või narkootilise aine mõju all elektritõukerattaga liigelnud 15,1% sihtrühmast. Eelkõige teevad seda 18-24-aastased noored ning peamiselt sõidetakse joobes renditud tõukeratastega.

© Emor AS

Elektritõukerattaga liiklusõnnetusse sattumine

Kas Te olete viimase 12 kuu jooksul sattunud elektritõukerattaga sõites liiklusõnnetusse (kukkumine või kokkupõrge)?
% elektritõukerattaga liiklejad, n=390

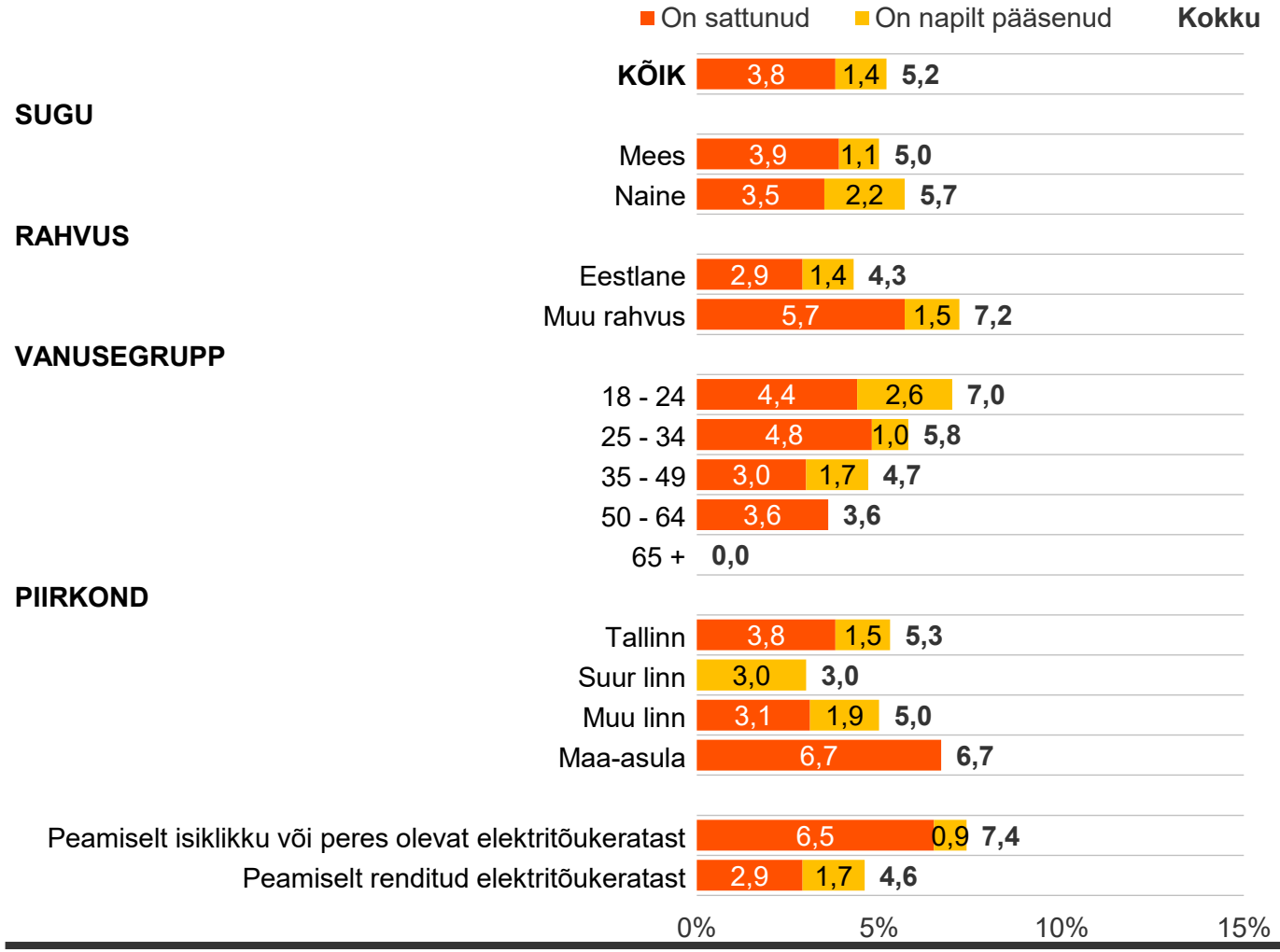

3,8% elektritõukerattaga liiklejatest on viimase 12 kuu jooksul sattunud liiklusõnnetusse (on kukkunud või on toimunud kokkupõrge). Enam on seda juhtunud isikliku elektritõukerattaga – tõenäoliselt on sõitude arvud suuremad kui nendel, kes vaid rendivad, ning seega on võimalusi sattuda õnnetusse rohkem.

© Emor AS

Kergliikuri juhi õigus ülekäigurada ületades

Kas kergliikuri juhil on eesõigus sõiduteel sõitvate juhtide ees, kui ta soovib ületada sõiduteed ülekäigurajal sõites?
% elektritõukerattaga liiklejatest, n=390

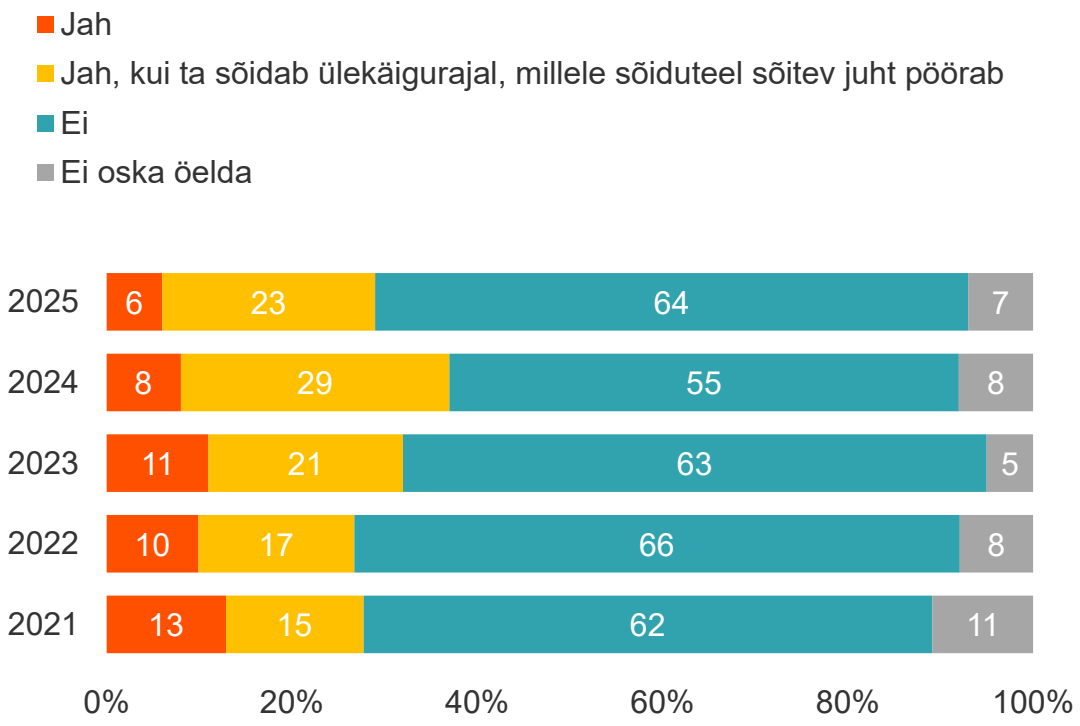

Antud küsimuse puhul loeme õigeks nii vastuse „Ei“ kui ka „Jah, kui ta sõidab ülekäigurajal, millele sõiduteel sõitev juht pöörab“.

Eitava vastuse on andnud 64% elektritõukerattaga liiklejatest, mis on 9% kõrgem eelmise uuringulainega võrreldes. Seejuures 6% vähem on vastanud, et kergliikuri juhil on eesõigus, kui ta sõidab ülekäigurajal, millele sõiduteel sõitev juht pöörab.

Vaid 6% on vastanud jah, et kergliikuri juhul on sellises olukorras eesõigus.

© Emor AS

Kergliikurite lubatud kiirus

Kas kergliikurite (sh elektritõukerataste) suurim lubatud sõidukiirus peaks Teie arvates olema…?

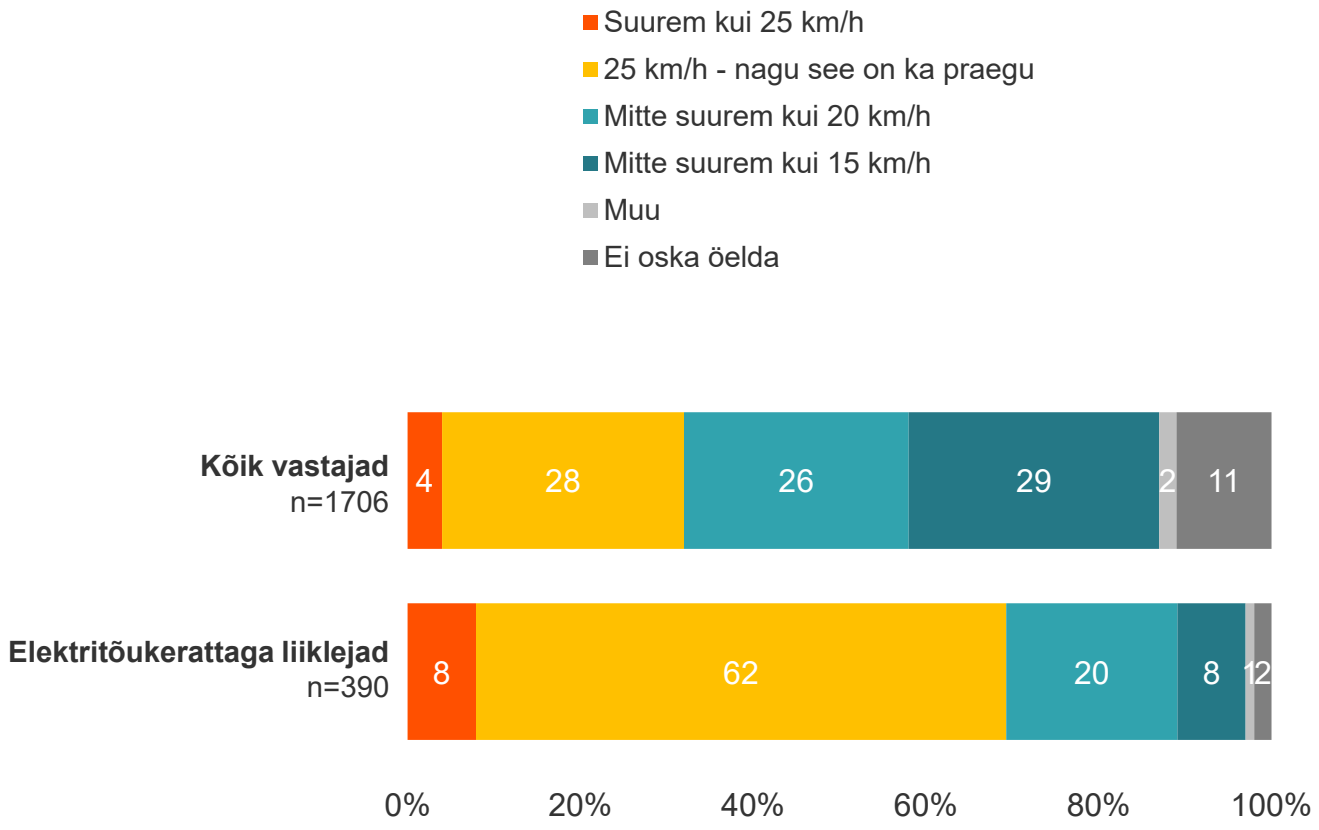

Kergliigurite lubatud kiiruse osas on kolme vastusevariandi vastajate osakaalud pea võrdväärsed:

- 28% on vastanud, et suurim lubatud sõidukiirus peaks olema 25 km/h;
- 26%, et see ei tohiks olla suurem kui 20 km/h;
- 29%, et see ei tohiks olla suurem kui 15 km/h.

Seda, et suurim lubatud sõidukiirus peaks olema suurem kui 25 km/h, arvab vaid 4%.

Mehed on naistest enam kiirema lubatud sõidukiiruse poolt. **Samuti on vähem neid kes pooldavad alla 20 km/h lubatud kiirust nende seas, kes on ise elektritõukerattaga liiklejad.** Alla 50-aastased on eelkõige päri praeguse lubatud sõidukiirusega, aga 50+ Eesti elanikud sooviksid eelkõige, et kiirusepiirang oleks mitte suurem kui 15 km/h.

© Emor AS

4
Ohutuskäitumine

Kokkuvõte: ohutuskäitumine

- **Helkuri kasutamine** on taastunud 2023. aasta tasemele – **ligi kaks kolmandikku elanikest kannab pimedal ajal helkurit**. **Naised**, **eestlased** ja **50+** vanuserühm on kõige eeskujulikumad. **Suurlinnades** on helkurikasutus märksa madalam kui maa-asulates.
- **Punase tule ületamine jalakäijana** on jätkuvalt levinud riskikäitumine, eriti nooremates vanuserühmades ja linnalistes piirkondades.
- Liiklus- ja liikumisalast infot saadakse enim **digitaalsetest kanalitest**, mis suurendab vajadust sihitud kommunikatsiooniks erinevates keelerühmades.
- **Kiivrikohustuse toetus on kõrge (62%)**, kuid ratturid ja tõukeratturid ise on kohustuse suhtes skeptilisemad. Enim toetavad seda naised ja vanemaealised Eesti elanikud.

© Emor AS

Helkuri kandmise sagedus

Kuivõrd Te pimeda ajal väljas liikudes kannate helkurit või muud enda nähtavaks tegemise vahendit?
% kõigist vastajatest, n=1706

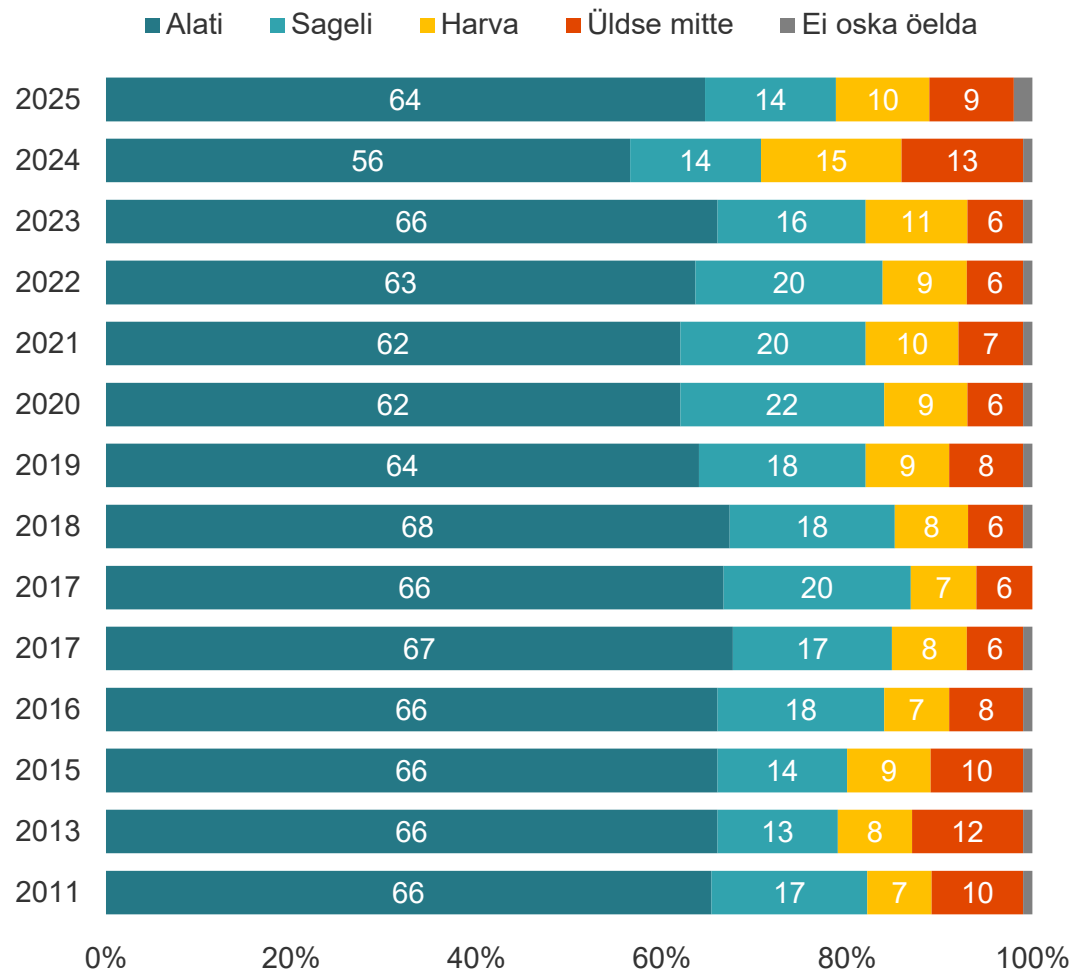

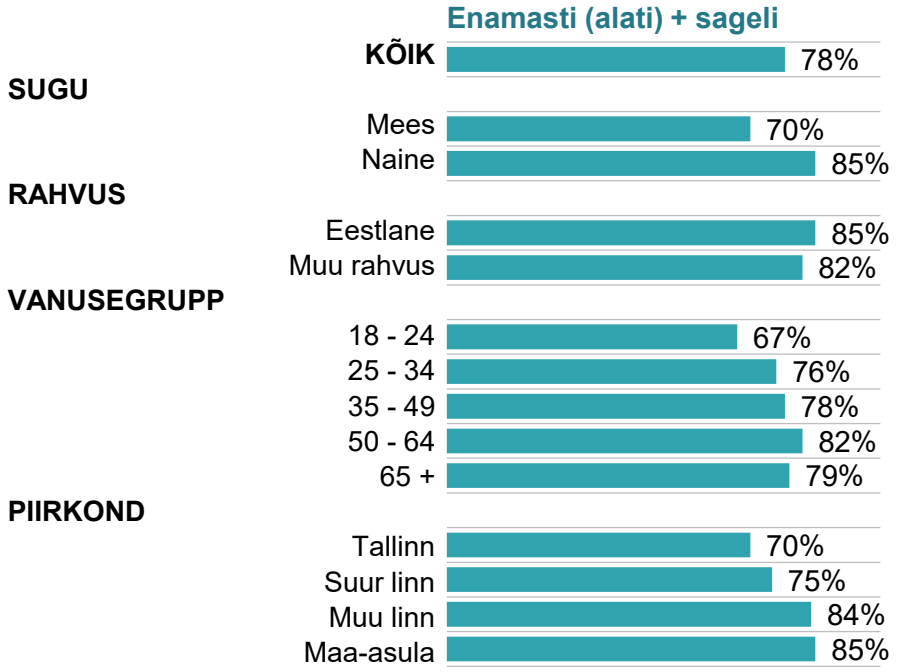

Aastal 2024 oli helkuri kandmise sageduses langus, **kuid tänavune uuring näitab taas sama taset nagu oli 2023. aastal ning varem**. Veidi alla kahe-kolmandiku Eesti elanikest kannab alati pimedal ajal väljas liikudes helkurit. 14% teeb seda sageli.

Eeskujulikud helkurikandjad on eelkõige **naissoost**, **eestlased**, **50-aastased ning vanemad** elanikud. Asulatüüpide lõikes on selge, **et suurte linnade elanikud kannavad oluliselt vähem helkureid kui väiksemate linnade ja maa-asulate elanikud**.

© Emor AS

Punase fooriga tee ületamine

Kas Te olete viimase 6 kuu jooksul jalakäijana liigeldes ületanud teed punase fooritulega?
% kõigist vastajatest, n=1706

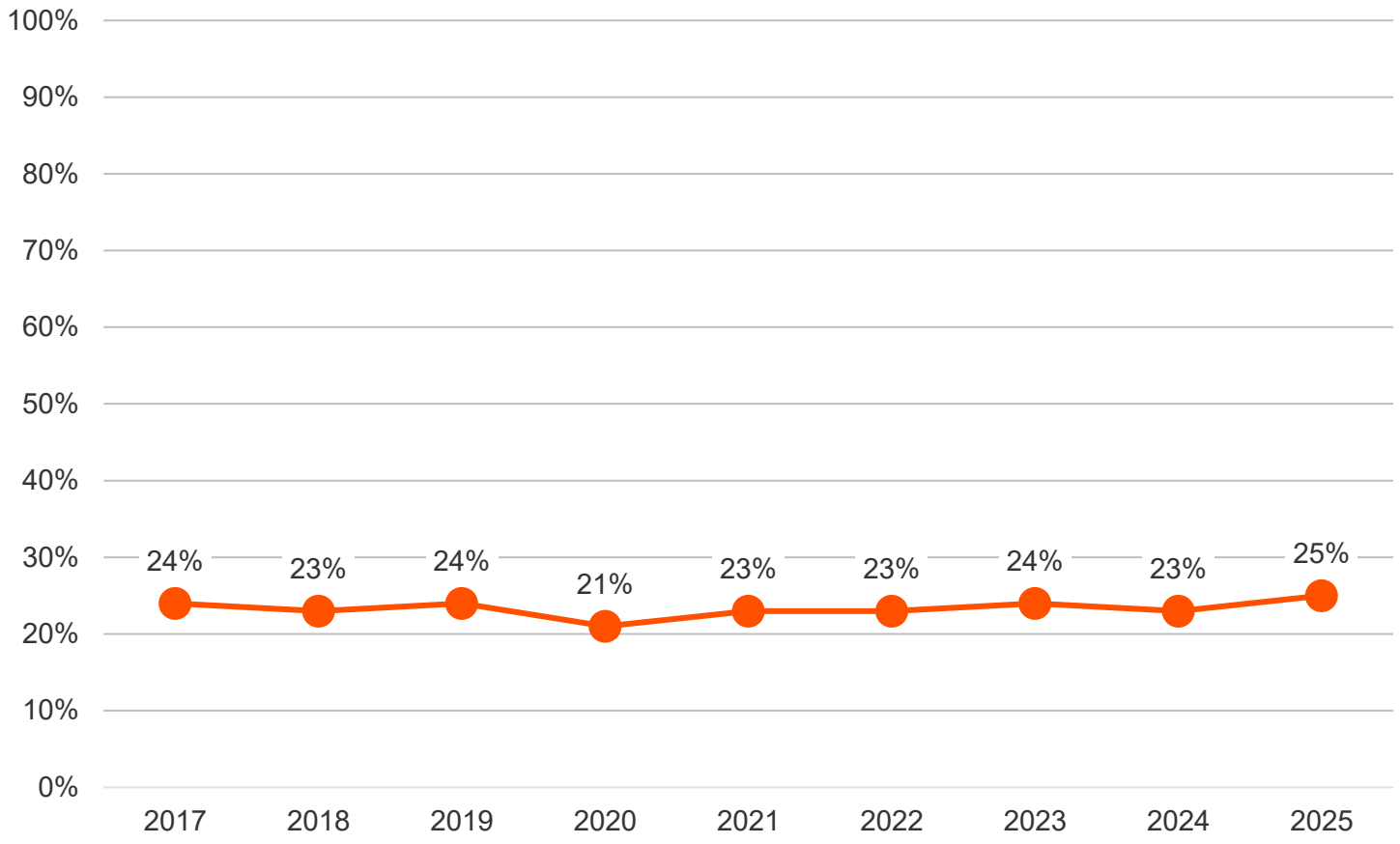

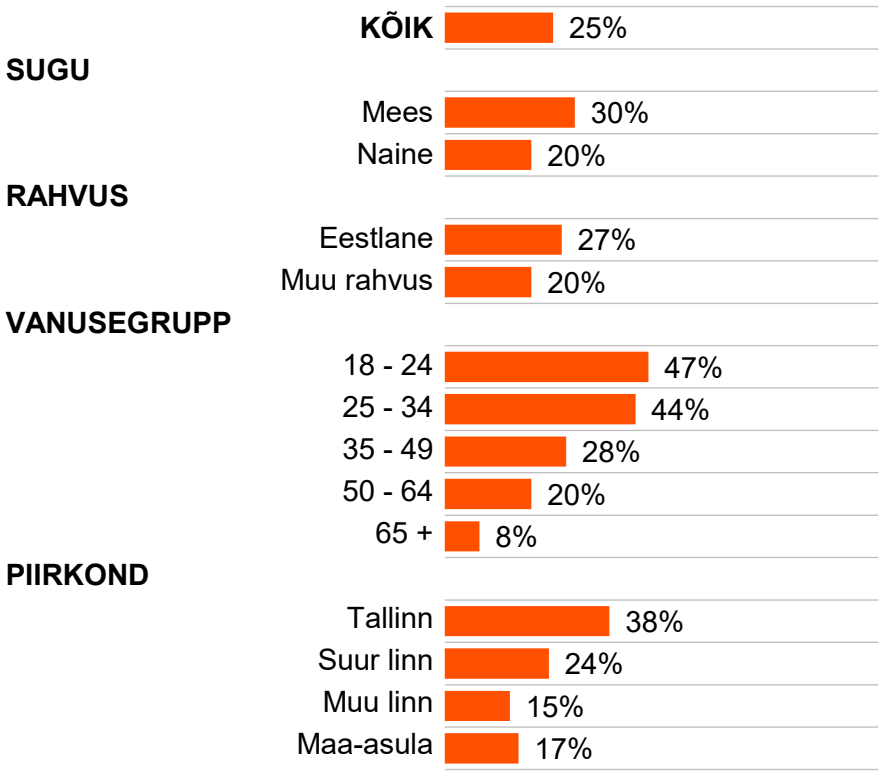

© Emor AS

Infokanalid liikluse ja liikumisalase teabe jaoks

Millisest kanalist hangite sagedamini liikluse ja liikumise alast infot Teie liikumisviisist lähtudes?
% kõigist vastajatest, n=1706

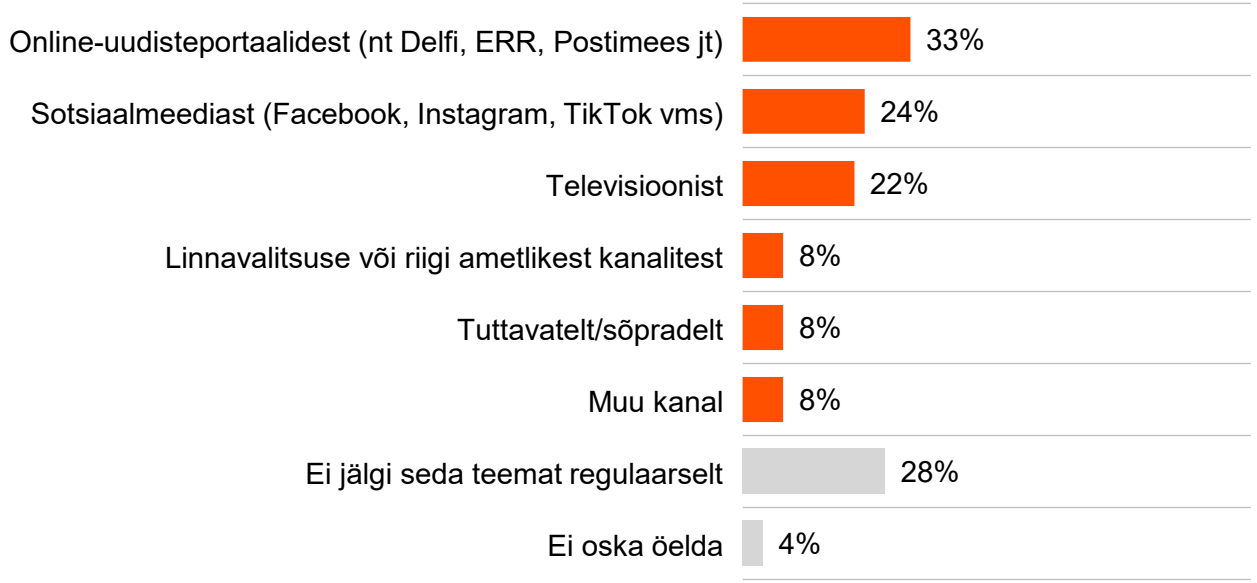

© Emor AS

Kiivri kandmise nõude kehtestamise hoiakud

Kuidas suhtute liiklusohutuse eesmärgil kiivri kandmise (võimaliku) nõude kehtestamisse jalgrattaga või elektritõukerattaga sõites täiskasvanute jaoks?

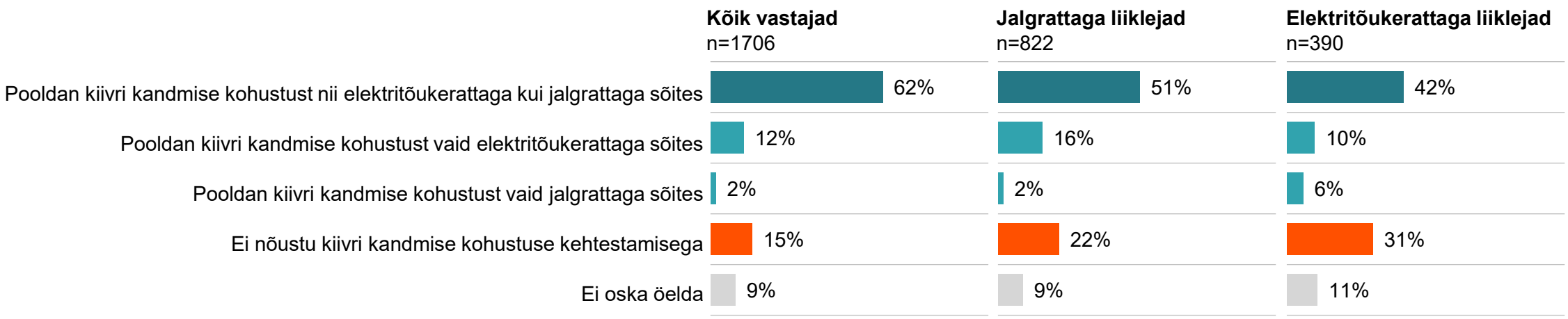

Suurem osa Eesti elanikest – 62% - pooldavad kiivri kandmise kohustust nii elektritõukerattaga kui jalgrattaga sõites. Enim on selle poolt naised (69%) ning 65-aastased ja vanemad inimesed (72% poolt). Vähem pooldavad kohustust need inimesed, kes jalgratta või elektritõukerattaga liiklevad. Kuigi suurem osa neist on siiski selle poolt (51% jalgratta juhtidest ning 42% elektritõukeratta kasutajatest), on see osakaal üldisest tulemusest oluliselt madalam.

Elektritõukerattaga liiklejad on keskmisest enam selle poolt, et kohustus peaks olema vaid jalgrattaga sõitmisel, ning jalgrattajuhid pooldavad enam seda, et kohustus peaks olema vaid elektritõukerattaga sõites. Ehk mõistetakse turvavarustuse olulisust, aga reaalselt ise selle kandmine ei ole veel niivõrd meelepärane.

© Emor AS

Lisad

Uuringu ankeet (sisuküsimused) 1/3

Plokk 1: **laste turvakäitumine** (vastavad need, kellel on perekonnas 4-15-aastaseid lapsi).

Q1: Kuivõrd Teie pere 4-15-aastased lapsed kannavad pimeda ajal väljas liikudes helkurit või muud enda nähtavaks tegemise vahendit? *Üks vastus.*

1. Reeglina (alati)
2. Sageli
3. Mõnikord
4. Üldse mitte
5. Ei oska öelda

Filter: vastajad kelle lapsed sõidavad jalgrattaga

Q2: Kui sageli kannavad Teie laps(ed) jalgrattaga sõites kiivrit? *Üks vastus.*

1. Enamasti (alati)
2. Sageli
3. Harva
4. Üldse mitte
5. Ei oska öelda

Filter: vastajad kelle lapsed sõidavad jalgrattaga

Q3: Kui sageli Teie laps(ed) kannavad jalgrattaga sõites ohutus- ehk helkurvesti või muud nähtavust parandavat riietust (erksavärvilised või helkurribaga riided)? *Üks vastus.*

1. Enamasti (alati)
2. Sageli
3. Harva
4. Üldse mitte
5. Ei oska öelda

Filter: vastajad kelle lapsed sõidavad elektritõukerattaga

Q4: Kui sageli kannavad Teie laps(ed) elektritõukerattaga sõites kiivrit? *Üks vastus.*

1. Enamasti (alati)
2. Sageli
3. Harva
4. Üldse mitte
5. Ei oska öelda

Plokk 2: **jalgrattaga liiklemine** (vastavad need, kes on viimase 12 kuu jooksul jalgratast juhtinud).

Q5: Kus Te peamiselt jalgrattaga sõidate? Palun valige kõik sobivad vastusevariandid. *Mitu vastust võimalik.*

1. Vastava liiklusmärgiga tähistatud jalgratta- ja jalgteedel
2. Kõnniteedel
3. Linna või asula teedel (sh sõiduteel oleval jalgrattarajal)
4. Maanteel (sõiduteel väljaspool linna või asulat)
5. Metsateedel
6. Mujal
7. Ei oska öelda **(välistab teised variandid)*

Q6: Mis eesmärgil Te jalgratast peamiselt kasutate? Palun valige kõik sobivad vastusevariandid. *Mitu vastust võimalik.*

1. Transpordivahendina
2. Sportimiseks
3. Ajaviiteks
4. Muu
5. Ei oska öelda **(välistab teised variandid)*

Q7: Kas ja kui sageli Te olete viimase 12 kuu jooksul juhtinud jalgratast alkoholi või narkootilise aine mõju all? *Üks vastus.*

1. Mitte kordagi
2. Ühel korral
3. Enam kui korra
4. Ei oska öelda

Q8: Kui sageli Te kannate jalgrattaga sõites…? *Üks vastus rea kohta.*

Read:

1. ohutus- ehk helkurvesti või muud nähtavust parandavat riietust
2. kiivrit

Vastused:

1. Enamasti (alati)
2. Sageli
3. Harva
4. Üldse mitte
5. Ei oska öelda

Q9: Kas Te sõidate jalgrattaga ka pimedal ajal? *Üks vastus.*

1. Jah
2. Ei
3. Ei oska öelda

© Emor AS

Uuringu ankeet (sisuküsimused) 2/3

Filter: Q9=1 ehk sõidetakse jalgrattaga pimedal ajal

Q10: Kas Teie jalgrattal põleb pimedas sõites ...? Valige kõik sobivad vastusevariandid. *Mitu vastust võimalik.*

1. Ees valge tuli
2. Taga punane tuli
3. Ei põle kumbki (on rikkis või puuduvad) **(välistab teised variandid)*
4. Ei oska öelda**(välistab teised variandid)*

Plokk 3: **elektritõukerattaga liiklemine** (vastavad need, kes on viimase 12 kuu jooksul elektritõukerattaga sõitnud).

Q11: Kas Te olete viimase 12 kuu jooksul kasutanud sõitmiseks isiklikku (peres olevat) või renditud elektritõukeratast? *Üks vastus.*

1. Peamiselt isiklikku või peres olevat elektritõukeratast
2. Peamiselt renditud elektritõukeratast
3. Enam-vähem võrdselt mõlemat
4. Muu
5. Ei oska öelda

Filter: Q11=1 OR 3 ehk on isiklik elektritõukeratas

Q12: Kas Teie isikliku või peres oleva elektritõukerattaga saab sõita suurema kiirusega kui 25 km/h? *Üks vastus.*

1. Jah, kuna selle algne valmistajakiirus seda võimaldab
2. Jah, kuna selle kiirusepiiraja on eemaldatud või see on ümberseadistatud suuremale kiirusele kui 25 km/h
3. Ei
4. Ei oska öelda

Q13: Mis eesmärgil Te elektritõukeratast peamiselt kasutate? Palun valige kõik sobivad vastusevariandid. *Mitu vastust võimalik.*

1. Transpordivahendina
2. Ajaviiteks
3. Muu
4. Ei oska öelda **(välistab teised variandid)*

Q14: Kus Te elektritõukerattaga peamiselt sõidate? *Üks vastus.*

1. Peamiselt sõiduteel (tänaval, sh sõiduteel oleval jalgrattarajal)
2. Peamiselt kergliiklusteel (kõnniteel või jalgratta- ja jalgteel)
3. Enam-vähem võrdselt sõidan nii sõiduteel kui kergliiklusteel
4. Muu
5. Ei oska öelda

Q15: Kas Te olete viimase 12 kuu jooksul sattunud elektritõukerattaga sõites liiklusõnnetusse (kukkumine või kokkupõrge)? *Üks vastus.*

1. Jah
2. Ei
3. Olete napilt pääsenud
4. Ei oska öelda

Filter: Q15=1 või 3 ehk on olnud liiklusõnnetus või oht

Q16: Mis põhjustas elektritõukerattaga sõites liiklusõnnetuse või tõsise liiklusohu? Palun valige kõik sobivad vastusevariandid. *Mitu vastust võimalik.*

1. Vähene sõidu-, pidurdamis- või manööverdamisoskus, halb tasakaalu tunnetus vms
2. Tähelepanematus (oma mõtetes olemine, halb nähtavus, ootamatu takistus)
3. Joove (alko- ja narko-)
4. Väsimus
5. Kõrvalised tegevused (telefoni kasutamine, vestlus, joomine, söömine, seadme jälgimine vms)
6. Ühel elektritõukerattal mitmekesi sõitmine
7. Muude liiklusreeglite mittejärgimine enda poolt (mittetundmine, punane tuli, vale teeületusviis või koht vms)
8. Mootorsõidukijuhtide ohtlik või reegleid eirav käitumine
9. Jalakäijate, jalgratturite või teiste elektritõukeratturite ohtlik või reegleid eirav käitumine
10. Tee seisukord (kõrge äärekivi, auk, vajunud restkaev, libedus, lahtine killustik vms)
11. Enda liiga suur sõidukiirus
12. Muu
13. Ei oska öelda **(välistab teised variandid)*

Q17: Millises piirkiiruse vahemikus Te liikluses osaledes elektritõukerattaga tavaliselt sõidate? *Üks vastus.*

1. Kuni 10 km/h
2. Kuni 15 km/h
3. Kuni 25 km/h
4. Kuni 30 km/h
5. Kiiremini kui 30km/h
6. Ei oska öelda

© Emor AS

Uuringu ankeet (sisuküsimused) 3/3

Q18: Kui sageli olete viimase 12 kuu jooksul kandnud elektritõukerattaga sõites kiivrit? *Üks vastus.*

1. Enamasti (alati)
2. Sageli
3. Harva
4. Üldse mitte
5. Ei oska öelda

Q19: Kas olete viimase 12 kuu jooksul elektritõukerattal sõitnud mitmekesi? *Üks vastus.*

1. Jah, korra
2. Jah, korduvalt
3. Ei
4. Ei oska öelda

Q20: Kas ja kui sageli Te olete viimase 12 kuu jooksul juhtinud elektritõukeratast alkoholi või narkootilise aine mõju all? *Üks vastus.*

1. Mitte kordagi
2. Ühel korral
3. Enam kui korra
4. Ei oska öelda

Q21: Kas kergliikuri juhil on eesõigus sõiduteel sõitvate juhtide ees, kui ta soovib ületada <u>sõiduteed</u> ülekäigurajal sõites? *Üks vastus.*

1. Jah
2. Jah, kui ta sõidab ülekäigurajal, millele sõiduteel sõitev juht pöörab
3. Ei
4. Ei oska öelda

Plokk 4: **liiklusohutus** (kõik vastajad).

Q22: Kas kergliikurite (sh elektritõukerataste) suurim lubatud sõidukiirus peaks Teie arvates olema... *Üks vastus.*

1. suurem kui 25 km/h
2. 25 km/h – nagu see on ka praegu
3. mitte suurem kui 20 km/h
4. mitte suurem kui 15 km/h
5. Muu
6. Ei oska öelda

Q23: Kuivõrd Te pimeda ajal väljas liikudes kannate helkurit või muud enda nähtavaks tegemise vahendit? *Üks vastus.*

1. Enamasti (alati)
2. Sageli
3. Harva
4. Üldse mitte
5. Ei oska öelda

Q24: Kas Te olete viimase 6 kuu jooksul jalakäijana liigeldes ületanud teed punase fooritulega? *Üks vastus.*

1. Jah
2. Ei
3. Ei oska öelda

Q25: Millisest kanalist hangite sagedamini liikluse ja liikumise alast infot Teie liikumisviisist lähtudes? Palun nimetage kuni 2 peamist kanalit. *Maksimaalselt kaks vastust võimalik.*

1. Televisioonist
2. Online-uudisteportaalidest (nt Delfi, ERR, Postimees jt)
3. Sotsiaalmeediast (Facebook, Instagram, TikTok vms)
4. Linnavalitsuse või riigi ametlikest kanalitest
5. Tuttavatelt/sõpradelt
6. Muu kanal
7. Ei jälgi seda teemat regulaarselt **(välistab teised variandid)*
8. Ei oska öelda **(välistab teised variandid)*

Q26: Kuidas suhtute liiklusohutuse eesmärgil kiivri kandmise (võimaliku) nõude kehtestamisse jalgrattaga või elektritõukerattaga sõites täiskasvanute jaoks? *Üks vastus.*

1. Pooldan kiivri kandmise kohustust nii elektritõukerattaga kui jalgrattaga sõites
2. Pooldan kiivri kandmise kohustust vaid elektritõukerattaga sõites
3. Pooldan kiivri kandmise kohustust vaid jalgrattaga sõites
4. Ei nõustu kiivri kandmise kohustuse kehtestamisega
5. Ei oska öelda

© Emor AS

Projekti meeskond

Uuringu eri etappides osalesid ja vastutasid:

Tellijapoolne kontaktisik:	Raul Rom
Uuringu kava ja aruande koostaja:	Kaisa Esko
Küsitluse koordineerija:	Kaja Ruuben, Kai Ojatalu
Programm ja andmetöötlus:	Olga Kosolapova
Graafilised tööd:	Kaisa Esko

Kontaktinfo
Kaisa Esko
Projektijuht
Telefon: 6268436
E-mail: kaisa.esko@kantar.com

Kantar Emor
Telefon: 626 8500
Faks: 626 8501
E-mail: emor@emor.ee
Aadress: Maakri 21, Maakri Kvartal,10145 Tallinn

© Emor AS